Instanța de fond: Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) (jud. Violeta Chisilița)
Dosarul nr. 3a-1253/25 (2-22115648-02-3a-10042025)

Republica Moldova
Curtea de Apel Centru
D E C I Z I E

09 decembrie 2025 mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al Curţii de Apel Centru

Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Mîra Ghenadie
Judecătorii Ghedrovici Nicolae şi Bostan Angela
Grefier Zabulica Ionela

Judecînd în şedinţă publică, cererea de apel declarată de Serviciul Vamal (Biroul Vamal Centru) asupra hotărârii Judecătoriei Chişinău (sediul Rîșcani) din 28 noiembrie 2024, adoptată la acțiunea în contencios administrativ depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „Strabag" SRL împotriva Serviciului Vamal, Biroului Vamal Centru cu privire la anularea actelor administrative individuale defavorabile,

C O N S T A T Ă:

Obiectul acțiunii, circumstanțele cauzei.

La 05 august 2022, Î.C.S. „Strabag" S.R.L. a depus acțiunea în contencios administrativ împotriva Serviciului Vamal, Biroului Vamal Centru cu privire la anularea actelor administrative individuale defavorabile.

În argumentarea poziției reclamantul menționat că este societate rezidentă în Republica Moldova, deținută integral de un fondator rezident în Republica Austria, este unul dintre antreprenorii cheie implicați în lucrările de reabilitare și renovare a pistelor de la Aeroportul Internațional Chișinău. În procesul lucrărilor la Aeroport, în perioada 14.09.2015-18.10.2016, a plasat în regim vamal suspensiv de "admitere temporară" în baza a 6 autorizații emise de Biroul Vamal Centru ("Autorizații de admitere temporară") mai multe bunuri necesare pentru executarea lucrărilor pentru care a fost contractată. Totodată, în baza Carnetului ATA nr. ***** ("Carnetul ATA"), Biroul Vamal Centru a autorizat societatea să exporte temporar un echipament geodezic (autorizare care la fel se consideră un regim vamal suspensiv) de rând cu celelalte 6 regimuri de admitere temporară menționate.

Notează reclamantul că parcursul desfășurării lucrărilor la Aeroport, a solicitat de mai multe ori prelungirea termenelor de admitere temporară. Conform ultimei autorizări, termenul de returnare a bunurilor a fost stabilit pentru data de 31.12.2021. Referitor la Carnetul ATA, în legătură cu imposibilitatea reexportării echipamentului în Republica Moldova din cauza situației epidemiologice cauzate de virusul COVID-19, a solicitat, și i-a fost acceptată, substituirea Carnetului ATA, și respectiv prelungirea termenului de returnare în țară a echipamentului geodezic, până la data de 05.06.2021. Ulterior din motiv că a depus cererea de prelungire, a celor șase autorizații de admitere temporară, cu o întârziere de 7 zile lucrătoare (pe 12.01.2022), precum și pentru că nu a reușit să închidă Carnetul ATA în termen din motivul distrugerii bunului, Biroul Vamal Centru a considerat acest fapt drept o încălcare a legii, fiind pornite procese contravenționale privind contravențiile vamale cu răspundere materială reglementate Codul vamal.

Invocă reclamantul că pe lângă emiterea deciziilor de regularizare la data de 14.01.2022, care au fost achitate imediat, Biroul Vamal Centru a intentat și sancționat în 7 dosare contravenționale. Astfel, la data de 17.06.2022, de către Biroul Vamal Centru au fost emise 7 decizii de sancționare cu răspundere materială a contravențiilor vamale (“Decizii de sancționare”), și anume, pentru depășirea termenelor de admitere temporară în baza Carnetului ATA și Autorizațiilor de admitere temporară, fiind aplicate amenzi de 10% din valoarea bunului pentru depășirea termenului stabilit de Carnetul ATA, și amenzi între 40%-90% din valoarea bunurilor pentru depășirea termenului stabilit de Autorizațiile de admitere temporară. Fiind aplicată o amendă totală, în temeiul tuturor celor șapte decizii de sancționare, în valoare de 5.139.889,25 MDL.

Consideră reclamantul că, de către Biroul Vamal Centru au fost emise mai multe acte administrative individuale defavorabile, care includ atât Deciziile de sancționare cât și procesele-verbale din care au stat la baza acestora, or în sensul art. 11 Cod administrativ, i-au fost impuse sancțiuni în mărime totală de MDL 5.139.889,25, totodată fiindu-i afectate drepturile legitime în ceea ce ține de accesul la justiție, examinarea multilaterală a cauzelor, stabilirea unei sancțiuni proporționale faptei constatate și dreptul la proprietate.

Potrivit art. 268 alin. (1) lit. a) Cod vamal, după cercetarea cazului de contravenție vamală, colaboratorul vamal emite una din următoarele decizii: a) aplicarea de sancțiune. La fel, art. 273 alin. (2) Cod vamal stabilește că, Contestația împotriva deciziei organului vamal privind aplicarea de sancțiune cu răspundere materială se depune inițial la aparatul central al Serviciului Vamal.

Potrivit art. 275 alin. (1) lit. a) Cod vamal, după examinarea plângerii persoanei vizate în decizie, a avocatului sau a reprezentantului ei sau ca o măsură de control asupra respectării legalității în cadrul efectuării actelor de procedură sau al cercetării cazurilor de contravenție vamală, aparatul central al Serviciului

Vamal examinează decizia organului vamal asupra cazului de contravenție vamală și emite una din următoarele hotărâri: a) decizia nu se modifică, iar plângerea nu este satisfăcută.

Potrivit art. 277 Cod vamal, plângerea împotriva deciziei organului vamal în cazul de contravenție vamală se examinează în termen de o lună de la data parvenirii ei la aparatul central al Serviciului Vamal. Termenul de examinare a plângerii poate fi prelungit cu titlu de excepție de către conducerea aparatului central al Serviciului Vamal, dar nu poate depăși 3 luni, fapt despre care este încunoștințat reclamantul.

Conform art. 387 Cod civil, dacă termenele de un an și de o lună se calculează fără a se ține cont de curgerea lui neîntreruptă, se consideră că luna are 30 de zile și anul - 365 de zile.

Susține reclamantul că deciziile de sancționare au fost contestate la Aparatul Central al Serviciului Vamal la data de 27.06.2022, drept răspuns, cu întârzierea de 1 zi a termenul de o lună pentru examinare, a emis Hotărârea nr. ***** din 28.07.2022 (“Hotărârea Aparatului Central”) de a nu satisface contestațiile și de a lăsa deciziile de sancționare nemodificate.

Separat de cele menționate mai sus, indică reclamantul că contestațiile cu privire la actele emise de către organele vamale în cadrul aplicării răspunderii materiale pentru contravențiile vamale urmează a fi examinate în ordinea contenciosului administrativ, or, potrivit pct. 3 din Hotărârea Plenului CSJ nr. 4/2010 cu privire la practica examinării în contencios administrativ a litigiilor legate de aplicarea legislației vamale, fiind coroborate prevederile 297 alin. (1) din Codul vamal cu prevederile art. 3 din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10.02.2000, obiectai acțiunii în contenciosul administrativ pot fi actele administrative cu caracter normativ și individual ale organelor vamale și ale colaboratorilor vamali, acțiunile sau inacțiunile acestora, referitoare la efectuarea controlului vamal, a vămuirii, a actelor de procedură în cazul de contravenție vamală, cu răspundere materială sau la cercetarea contravenției vamale, cu răspundere materială. Pot fi contestate în contenciosul administrativ actele de sancționare economică, decizia de aplicare a răspunderii materiale pentru contravenția vamală, prevăzută de art. 231 Cod vamal decizia de regularizare, actul de inspecție, decizia de încasare silită a obligației vamale, actul de sechestru etc., întocmite de organele vamale, precum și alte acțiuni sau inacțiuni ale organelor vamale, în conformitate cu Legea contenciosului administrativ, deoarece provin de la o autoritate publică si stabilesc ce cale unilaterală o obligație în sarcina unui subiect de drept, parte într-un raport juridic de drept public.

Indică reclamantul că Plenul CSJ statuează că, pornind de la titlul art. 231 Cod vamal - Tipurile de contravenții vamale cu răspundere materială - urmează

de menționat că, în aceste cazuri, este vorba de contravenții vamale care prevăd sancțiuni materiale, si nu contravenționale, exprimate prin încasarea amenzii (art.232 Cod vamal), calculate în procente din valoarea mărfurilor ce constituie obiect al contravenției, pe când în cazul încălcărilor contravenționale, se aplică sancțiunea contravențională sub formă de amendă exprimată în unități convenționale. La fel, este diferită și procedura de soluționare a acestor contravenții. Astfel, cererile privind contestarea deciziilor cu privire la sancțiunile vamale prevăzute de art.231 Cod vamal sunt examinate în instanță de contencios administrativ, iar cererile de contestare a proceselor verbale sau a deciziilor cu privire la răspunderea contravențională sunt examinate conform cerințelor Codului contravențional.

Mai susține reclamantul că Hotărârea Aparatului Central a fost recepționată la data de 03.08.2022, respectiv, prezenta acțiune este depusă în termenul legal. Totodată, invocă că sancționarea prin emiterea Deciziilor de sancționare care decurg din procesele-verbal este una ilegală, din circumstanțele ce urmează. Astfel, în cazul tuturor proceselor-verbale care au stat la baza Deciziilor de sancționare (atât în cazul Carnetului ATA cât și a Autorizațiilor de admitere temporară), a fost determinat eronat timpul săvârșirii faptelor contravenționale imputate.

Potrivit conținutului proceselor-verbale, la rubrica ”timpul săvârșirii faptei contravenționale” este indicată perioada 05.06.2021-29.07.2021 pentru sancționarea depășirii termenului impus de Carnetul ATA, și perioada 31.12.2021-14.01.2022 pentru încălcarea termenului impus de Autorizațiile de admitere temporară.

Menționează reclamantul că intervalul nu corespunde circumstanțelor faptice, or, potrivit Carnetului ATA nr. ***** care a substituit Carnetul ATA, termenul de reimport al echipamentului a fost stabilit până la data de 05.06.2021 inclusiv, iar termenul limită de reexport sau atribuire a unui regim vamal mărfii plasate în baza Autorizațiilor de admitere temporară a fost până la 31.12.2021 inclusiv. Însăși agentul constatator în procesele-verbale menționează expres: fiind stabilit termen limită de reimport al mărfurilor până la 05.06.2021, și 31.12.2021 respectiv.

Respectiv, în momentul în care agenții constatatori au parcurs la calcularea termenului săvârșirii faptei, urma să se țină cont că termenul începea după finalizarea zilei de 05.06.2021 și 31.12.2021, adică la 00:01 data de 06.06.2021 și 01.01.2022 respectiv.

Totodată, nu poate fi reținut faptul că data de 29.07.2021 și 14.01.2022 sunt zilele în care contravențiile imputate au încetat, or, din moment ce procesele contravenționale a fost pornit de către organul vamal la data de 23.07.2021 și 12.01.2022 respectiv, dispunerea încetării faptei prin emiterea deciziei de

regularizare la fel putea fi emisă la data pornirii proceselor contravenționale, organul vamal fiind unica autoritate în putere să amâne emiterea deciziilor de sancționare în toate cazurile.

Astfel, din moment ce la data de 23.07.2021 deja a fost inițiat procesul contravențional, era doar de obligația organului vamal de a închide regimul vamal de admitere temporară tot la aceeași dată, iar tergiversarea închiderii nu poate fi impusă drept responsabilitatea Î.C.S. „Strabag" S.R.L., care era în imposibilitate de a demonstra la acel moment distrugerea echipamentului, raportul de expertiză la acel moment fiind la etape de pregătire. în ceea ce ține de bunurile importate în baza Autorizațiilor de admitere temporară, tergiversarea închiderii regimului nu poate fi impusă drept fiind o responsabilitate a Î.C.S. „Strabag" S.R.L., care încă la data de 10.01.2022 a întocmit solicitarea de prelungire a admiterii temporare, demonstrând buna credință în onorarea obligațiilor sale, nefiind anterior notificat de organul vamal cu privire la expirarea termenului.

Conform art. 234 Cod vamal, în cazul de contravenție vamală, colaboratorul vamal întocmește proces-verbal, conform prevederilor Codului contravențional al Republicii Moldova.

Conform art. 445 Cod contravențional, neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenție a mențiunilor privind numele, prenumele și funcția agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria și numărul actului de identitate și numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunță la numărul de identificare personal și la evidența automatizată în Registrul de stat al populației, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii și a sediului acesteia, a circumstanțelor comiterii și încadrării juridice a faptei contravenționale săvîrșite și a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna dacă procesul-verbal a fost întocmit în prezența unui martor, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal. Celelalte încălcări ale art.443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesuluiverbal cu privire la contravenție doar în cazul în care acestea afectează în mod esențial fondul cauzei.

Conform art. 443 alin.(1) lit.d) Cod contravențional, Procesul-verbal cu privire la contravenție va cuprinde: fapta contravențională, locul și timpul săvîrșirii ei, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor și consecințelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție.

Potrivit art. 268 alin.(5) lit.e) Cod vamal, în decizia asupra cazului de contravenție vamală trebuie să se consemneze: circumstanțele constatate la cercetarea cazului.

Potrivit art. 276 lit. b) Cod vamal, temei pentru anularea sau modificarea deciziei organului vamal privind aplicarea de sancțiune ori privind clasarea dosarului de contravenție vamală sînt: necorespunderea concluziilor, expuse în decizie, circumstanțelor cazului.

Menționează reclamantul că din moment ce a avut loc determinarea eronată atât momentul începerii curgerii termenului săvârșirii faptei imputate, cât și data la care aceasta a încetat, consideră că la caz este prezent un temei ce determină anularea Deciziilor de sancționare și a proceselor-verbale afectate de viciile relevate în temeiul art. 276 lit. b) Cod vamal.

Totodată, mai menționează reclamantul că în cazul tuturor proceselor-verbale care au stat la baza Deciziilor de sancționare (atât în cazul Carnetului ATA cât și a Autorizațiilor de admitere temporară), de către agenții constatatori nu a fost menționată instituția bancară și modul de plată a amenzilor stabilite.

Potrivit art. 443 alin. (1) lit. h) Cod contravențional: Procesul-verbal cu privire la contravenție va cuprinde: h) informații despre instituția bancară și despre modul de plată a amenzii.

Atrage atenția reclamantul că în conținutul proceselor-verbale la rubrica Informații despre instituția bancară și despre modul de plată a amenzii, codul IBAN, de către agentul constatator nu au fost indicate nici una din informațiile respective, fapt ce determină inevitabil nulitatea proceselor-verbale în conformitate cu art. 445 alin. (2) Cod contravențional, citat la pct. 26 supra, și respectiv anularea Deciziilor de sancționare.

Mai susține reclamantul că în cazul tuturor proceselor-verbale care au stat la baza Deciziilor de sancționare (atât în cazul Carnetului ATA cât și a Autorizațiilor de admitere temporară), de către agenții constatatori nu au fost indicate recomandările solicitate de lege.

Potrivit art. 443 alin. (9) Cod contravențional, partea rezolutivă a procesului-verbal cuprinde decizia agentului constatator de sancționare, de încetare a procesului contravențional sau de remitere a cauzei funcționarului abilitat sa examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator sau autorității competente să soluționeze cauza contravențională, ori în instanța de judecată, cu recomandarea, în toate cazurile, dacă consideră necesar, privind sancționarea sau privind încetarea procesului, indicându-se și termenul de contestare în instanța de judecată.

Atrage atenția reclamantul că sintagma dacă consideră necesar, se referă la ipoteza privind necesitatea sancționării, ci nu a efectuării recomandării. Astfel, intenția veritabilă a legiuitorului a fost de a stabili în cazul remiterii cauzei pentru examinare conform competenței a obligației absolute a agenților constatatori de a indica recomandarea cu privire la faptul: (a) dacă se consideră necesară sancționarea, sau (b) privind încetarea procesului contravențional. Astfel, din

moment ce obligația prevăzută la art. 443 Cod contravențional, de a indica recomandarea privind sancționarea sau încetarea procesului contravențional nu a fost respectată de către agentul constatator, considerăm că temeiul dat la fel poate fi considerat drept temei de nulitate a proceselor-verbale, în baza art. 445 alin. (2) Cod contravențional citat supra, și respectiv anularea Deciziilor de sancționare.

Atrage atenția reclamantul că în cazul tuturor Deciziilor de sancționare (atât în cazul Carnetului ATA cât și a Autorizațiilor de admitere temporară), semnătura aplicată nu aparține persoanei care a examinat cauzele contravenționale.

Potrivit art. 268 alin. (7) Cod vamal, decizia asupra cazului de contravenție vamală este semnată de colaboratorul vamal care l-a cercetat.

Potrivit art. 265 alin. (1) Cod vamal, când începe cercetarea cazului de contravenție vamală, colaboratorul vamal: a) anunță cine cercetează cazul. ce caz este cercetat, cine și în baza cărui articol din Codul contravențional al Republicii Moldova sau din prezentul cod este tras la răspundere; b) verifică prezența contravenientului, avocatului sau reprezentantului contravenientului ori constată cauza absenței lor; [...] e) lămurește persoanelor care participă la cercetarea cazului drepturile si obligațiile lor.

La fel, potrivit art. 266 alin. (1) Cod vamal, Cazul de contravenție vamală este cercetat în prezența contravenientului persoană fizică, conducător al persoanei juridice sau adjunct al acestuia, a avocatului sau a reprezentantului contravenientului. Menționează reclamantul că la caz, colaboratorul vamal care a cercetat cazul de contravenție a fost inspectorul superior al SPC a Biroului Vamal Centrul. El a anunțat, în audiere, că va cerceta cazul, el a verificat prezența avocatului și tot el a lămurit drepturile și obligațiile. Indică că colaboratorul vamal care a cercetat cazul de contravenție, inspectorul superior al SPC a Biroului Vamal Centrul, nu a semnat Deciziile de sancționare, ci doar procesele-verbale. Acest fapt este contrar procedurii descrise de Codul vamal, și deci trebuie să servească temei de anulare a Deciziilor de sancționare.

Specifică reclamantul că procesului-verbal care stă la baza Deciziei de sancționare emisă în legătură cu Carnetul ATA, nu au luat în calcul circumstanțele de forță majoră care exclud răspunderea materială. Ambii agenți constatatori (atât inspectorul superior al SPC a Biroului Vamal Centrul, cât și șeful-adjunct interimar al Biroului Vamal Centru) nu au luat în calcul distrugerea echipamentului exportat în baza Carnetului ATA.

Potrivit art. 268 alin. (2) Cod vamal: Decizia privind clasarea dosarului se emite la exonerarea contravenientului de răspundere, dată fiind o încălcare neînsemnată, si atunci când există circumstanțe care exclud procedura.

Potrivit art. 128 alin. (1) lit. h) Cod vamal: Obligația vamală se stinge prin: h) distrugerea sau pierderea mărfurilor cauzată de o forță majoră.

La caz, din moment însăși agentul constatator menționează în Decizie faptul că în cadrul examinării cazului s-a stabilit că marfa a fost deteriorată, fiind prezentat raportul f/n emis de Sintech Baltic, din 02.07.2021, consideră reclamantul că este exonerat de răspundere, or din moment ce bunurile au fost distruse, obligația vamală a acestuia se consideră stinsă. Totodată, informarea întârziată a organului vamal s-a datorat din motive ce nu pot fi imputate or, acesta se afla în așteptarea raportului expertizei tehnice, pentru a demonstra veridicitatea declarațiilor sale.

Conform art. 14 alin. (3) din Convenția privind admiterea temporară adoptată la Istanbul, la 26.06.1990, și ratificată de către Republica Moldova prin Legea nr. 253/2008, încheierea regimului de admitere temporară poate fi, de asemenea, realizată la cererea persoanei interesate, dacă aceasta aduce autorităților vamale dovada distrugerii sau pierderii totale a mărfurilor (inclusiv a mijloacelor de transport), ca urmare a unui accident sau a unui caz de forță majoră. în acest caz beneficiarul admiterii temporare va fi scutit de plata drepturilor și taxelor de import.

Potrivit art. 10 Cod contravențional, constituie contravenție fapta - acțiunea sau inacțiunea ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, săvârșită cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod și este pasibilă de sancțiune contravențională. Concluzionează reclamantul că, la caz nu este prezentă acțiunea sau inacțiunea ilicită, or a înștiințat organele responsabile despre deteriorarea echipamentului exportat temporar; a întreprins și contribuit la închiderea corespunzătoare a Carnetului ATA; a achitat integral obligația vamală odată ce regimul vamal de admitere temporară a fost închis; din moment ce obligația vamală a fost achitată integral, nu există un prejudiciu adus valorilor sociale ocrotite de lege. Totodată, mai invocă că în cazul tuturor Deciziilor de sancționare (atât în cazul Carnetului ATA cât și a Autorizațiilor de admitere temporară), s-a admis o calificare incorectă a faptei pentru care a fost aplicată sancțiunea.

Astfel, potrivit Deciziilor de sancționare, la compartimentul ”Norma materială contravențională care încadrează fapta persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional”, este indicat art. 231 pct. 17) Cod vamal, în temeiul art. 232 alin (1) lit. h) Cod Contravențional, și art. 231 pct. 5) Cod vamal, în temeiul art.232 alin. (1) lit. a) Cod contravențional respectiv.

Constată că la caz a avut loc o calificare eronată, or, art. 232 alin. (1) Cod contravențional la care face referire agentul constatator reglementează o contravenție ce atentează la regimul din transporturi după cum urmează: Conducerea vehiculului de către o persoană care nu are asupra sa permis de conducere eliberat de autoritățile altor state sau actul de înmatriculare de stat a

vehiculului, sau polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă se sancționează cu amendă de la 3 la 6 unități convenționale.

Respectiv, la caz, agentul constatator a efectuat o calificare eronată a faptei, care determină anularea Deciziilor de sancționare, or, pentru a fi stabilită răspunderea materială indicată în partea rezolutivă a Deciziilor de sancționare, agentul constatator urma să facă trimitere la o normă din Codul Vamal care prevede posibilitatea aplicării răspunderii materiale.

Consideră reclamantul că Biroul Vamal Centru nu a dat dovadă de imparțialitate, comprehensivitate și transparență în acțiunile întreprinse, contrar art. 32 Cod administrativ. Acesta a refuzat, contrar legii, să aplice o pedeapsă mai blândă, chiar dacă Codul vamal reglementează acest drept, și în mod abuziv a făcut referite la circumstanțele agravante din Codul contravențional, în baza cărora Biroul Vamal Centru a decis aplicarea sancțiunilor majorate cu 10% pentru fiecare Decizie de sancționare emisă ulterior, fapt care nu este reglementat, deci permis și autorizat de prevederile Codului vamal sau contravențional.

Potrivit, art. 44^1 Cod contravențional, ținând cont de circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul contravenientului în săvârșirea contravenției, de personalitatea contravenientului, de comportarea lui în timpul și după consumarea contravenției, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și de contribuirea activă a participantului unei contravenții săvârșite în grup la descoperirea acesteia, agentul constatator, după caz, procurorul, instanța de judecată sau comisia administrativă poate aplica o sancțiune sub limita minimă, prevăzută de partea specială a cărții întâi pentru contravenția respectivă.

Norma sus-menționată trebuie să se aplice în virtutea art. 233 Cod vamal, potrivit căruia, procesul contravențional se realizează [...] în conformitate cu prevederile prezentului cod în cazul persoanelor juridice și persoanelor fizice care desfășoară activitate de întreprinzător fără a se constitui persoană juridică, iar în partea nereglementată de prezentul cod se aplică prevederile Codului contravențional al Republicii Moldova.

Potrivit art. 5 alin. (3) din Legea cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător nr. 235/2006, Dubiile apărute la aplicarea legislației în procesul inițierii, desfășurării și lichidării afacerii vor fi interpretate în favoarea întreprinzătorului.

Astfel, deși art. 44^1 Cod contravențional spune că sancțiune sub limita minimă, poate fi stabilită pentru sancțiunea prevăzută de partea specială a cărții întâi, considerăm că acest dubiu de aplicare a pedepsei mai blânde trebuia să fie interpretat în favoarea investitorului Î.C.S. „Strabag” S.R.L.. În temeiul principiilor generale de interpretare a legislației prin analogie și a principiului aplicării normelor juridice întru producerea efectelor, precum și în concret cazului

de mai sus, potrivit aplicării legislației în favoarea întreprinzătorului (art. 5 alin. (3) Lege 235/2006), organul vamal urma să aplice o sancțiune mai blândă decât cea prevăzută de lege, în așa mod ca aceasta să fie proporțională faptei imputate.

Menționează reclamantul că deși a admis întârzieri minore de 7 zile lucrătoare în prelungirea regimului vamal suspensiv, organul vamal a evitat să aplice sancțiuni mai blânde decât cele prevăzute de lege. Iar la caz fiind întrunite circumstanțele privind aplicarea unei sancțiuni mai blânde, datorită comportamentului or, acesta singur a solicitat prelungirea termenelor de admitere temporară, precum și a achitat obligațiile vamale indicate în deciziile de regularizare.

Totodată, Biroul Vamal Centru în mod extensiv și cu rea credință a aplicat prevederile Codului contravențional în ceea ce ține de aplicarea circumstanțelor agravante la determinarea sancțiunii. Neaplicând Codul contravențional pentru stabilirea unei pedepse mai blânde, ci dimpotrivă, a aplicat Codul contravențional pentru a agrava pedeapsa. Acesta a stabilit sancțiuni majorate cu 10% pentru fiecare Decizie de sancționare emisă ulterior, fapt care nu este reglementat, deci permis și autorizat de prevederile Codului vamal sau contravențional.

Susține reclamantul că Biroul Vamal Centru a făcut referire la contravențiile examinate și sancționare în aceeași zi, i.e. a căror veridicitate și legalitate încă nu a fost demonstrată, or, persoana în a cărei privință a fost pornit un proces contravențional se bucură de prezumția de nevinovăție în temeiul art. 375 Cod contravențional.

Totodată, art. 140 Cod administrativ stabilește că, un act administrativ individual obține puterea lucrului decis atunci când nu mai poate fi contestat nici pe cale prealabilă. nici prin acțiune în instanța de judecată competentă. Dacă un act administrativ individual are mai mulți destinatari sau mai multe persoane sînt afectate de acesta, puterea lucrului decis poate surveni în momente diferite pentru fiecare din aceste persoane.

Respectiv, atâta timp cât actele administrative individuale defavorabile se află în termenul de contestare, acestea nu dețin forța juridică a unui lucru decis, deci aplicarea circumstanțelor agravante cu referire la repetarea contravenției este ilegală.

Mai mult ca atât, inițiativa privind prelungirea termenelor a venit din partea reclamantului invocă, acesta nefiind notificat în prealabil cu privire la expirarea termenului și necesitatea prelungirii lui. Nu a avut intenția de ascunde bunurile, sau de a utiliza ilicit, întârzierea fiind datorată factorilor erorii umane, și nicidecum a intenției respective, element necesar pentru constarea prezenței componenței faptei contravenționale.

Atrage atenția reclamantul că aparatul central al Serviciului Vamal nu a dat dovadă de comprehensivitate și transparență în acțiunile întreprinse și nu a motivat hotărârea Aparatului Central, de respingere a cererii prealabile.

Totodată mai reține că au fost admise și încălcări cu privire la termenul de examinare a contestației depuse împotriva Deciziilor de sancționare.

Potrivit art. 275 alin. (1) lit. a) Cod vamal, după examinarea plângerii persoanei vizate în decizie, a avocatului sau a reprezentantului ei sau ca o măsură de control asupra respectării legalității în cadrul efectuării actelor de procedură sau al cercetării cazurilor de contravenție vamală, aparatul central al Serviciului Vamal examinează decizia organului vamal asupra cazului de contravenție vamală și emite una din următoarele hotărâri: a) decizia nu se modifică, iar plângerea nu este satisfăcută.

Potrivit art. 387 Cod civil, dacă termenele de un an și de o lună se calculează fără a se ține cont de curgerea lui neîntreruptă, se consideră că luna are 30 de zile și anul - 365 de zile.

Astfel, din moment ce Deciziile de sancționare au fost contestate la Aparatul Central al Serviciului Vamal la data de 27.06.2022, acesta a încălcat termenul de 30 de zile pentru examinare acordat de lege cu 1 zi, Hotărârea Aparatului Central fiind emisă cu depășirea termenului.

Potrivit art. 46 alin. (1) din Constituție, dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului, sînt garantate. Sancțiunile ilegale și disproporționale impuse de Biroul Vamal Centru vor cauza prejudicii grave investitorului Strabag, prin determinarea pierderii unui cuantum impunător din activele sale, respectiv a proprietății.

Potrivit art. 126 din Constituție, economia Republicii Moldova este economie de piață, de orientare socială, bazată pe proprietatea privată și pe proprietatea publică, antrenate în concurență liberă. Statul trebuie să asigure: [...] b) libertatea comerțului și activității de întreprinzător, protecția concurenței loiale, crearea unui cadru favorabil valorificării tuturor factorilor de producție; [...] h) inviolabilitatea investițiilor persoanelor fizice și juridice, inclusiv străine.

Conform Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Austria privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor din 05.06.2001, fiecare Parte Contractantă va promova, în măsura posibilităților, în teritoriul său investițiile investitorilor celeilalte Părți Contractante, va admite aceste investiții în conformitate cu legislația sa și, în fiecare caz, le va acorda un tratament just si echitabil.

Totodată, prin semnarea Acordului de asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, din 27.06.2014, Republica

Moldova și-a asumat obligația de a proteja investițiile străine, și de a le oferi un cadru normativ dar și jurisdicțional la cele mai înalte standarde europene.

Astfel, potrivit art. 193 din Acordul menționat, Părțile convin că legislațiile lor respective în domeniul comercial și vamal sunt, în principiu, stabile și cuprinzătoare și că dispozițiile și procedurile sunt proporționale, transparente, previzibile, nediscriminatorii, imparțiale și aplicate în mod uniform și eficace și, printre altele: [...] (I) stabilesc norme prin care se asigură că sancțiunile pentru încălcările reglementărilor vamale sau ale cerințelor procedurale sunt proporționale si nediscriminatorii, iar aplicarea acestora nu produce întârzieri nerezonabile și neîntemeiate. Notează reclamantul că contrar celor prevăzute, sancțiunile impuse de Biroul Vamal Centru doar descurajează valorificarea factorilor de producție și nu asigură nicidecum inviolabilitatea investițiilor. Astfel, considerăm că Deciziile de sancționare, precum și proceseleverbale care au stat la baza acestora trebuie anulate, din motiv că Biroul Vamal Centru: a) a exercitat dreptul discreționar în mod fraudulos, or Deciziile de sancționare au fost emise chiar dacă a fost solicitată prelungirea termenelor de admitere temporară, precum și a achitat obligațiile vamale indicate în deciziile de regularizare, manifestând un abuz de putere în cazul în care nu a fost intenția de a încălca legea; b) nu a luat în considerare toate faptele relevante, or nu a fost luat în considerare prevederile relevante și aplicabile ale Codului contravențional privind aplicarea unei sancțiuni mai blânde decât cea prevăzută de lege în virtutea art. 44^1 Cod contravențional și art. 233 Cod vamal; c) nu a respectat limitele legale ale dreptului discreționar, aplicând în mod neîntemeiat sancțiuni majorate cu 10% pentru fiecare Decizie emisă ulterior, fapt care nu este reglementat, deci permis și autorizat de prevederile Codului vamal sau contravențional, deci, ilegal; d) nu și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege, or, scopul normei de la art. 231 este de a sancționa fapte ilicite, acolo unde există intenția de a încălca termenul de admitere temporară, fapt care nu este prezent în speță din moment ce Strabag singur a inițiat procedura de prelungire a termenului.

În această ordine de idei, raportate la circumstanțele enunțate mai sus, în temeiul art. 224 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, solicită Î.C.S. “Strabag” S.R.L.: anularea deciziilor Biroului Vamal Centru asupra cazurilor de contravenție vamală din 17.06.2022 emise în privința Î.C.S. “Strabag” S.R.L. cu nr. *****, *****, *****, *****, *****, *****,*****, precum și a hotărârii Aparatului Central a Serviciului Vamal nr. ***** din 28.07.2022.

La 04 noiembrie 2024, reclamantul Î.C.S. “Strabag” S.R.L., a depus cerere privind completarea obiectului acțiunii, (f.d. 206-212) solicitând:

-anularea deciziilor Biroului Vamal Centru asupra cazurilor de contravenție vamală din 17.06.2022 emise în privința Î.C.S. “Strabag” S.R.L. cu nr. *****,

*****, *****, *****, *****, *****,*****, precum și a hotărârii Aparatului Central a Serviciului Vamal nr. ***** din 28.07.2022;

- anularea parțială a deciziilor Biroului Vamal Centru asupra cazurilor de contravenție vamală din 17.06.2022 emise în privința Î.C.S. "Strabag" S.R.L. cu nr. *****, *****, *****, *****, *****, *****,*****, precum și a hotărârii Aparatului Central a Serviciului Vamal nr. ***** din 28.07.2022, în ceea ce ține de executarea sancțiunilor care depășesc limitele sancțiunilor prevăzute de noul Cod vamal.

Hotărîrea instanței de fond ce constituie obiectul apelului.

Prin hotărârea Judecătoriei Chişinău (sediul Rîşcani) din 28 noiembrie 2024, acțiunea în contencios administrativ înaintată de Î.C.S. "Strabag" S.R.L. împotriva Serviciului Vamal, Biroului Vamal Centru cu privire la anularea actelor administrative individuale defavorabile s-a admis parțial.

S-au anulat deciziile Biroului vamal Centru asupra cazurilor de contravenție vamală nr. ** din 17 iunie 2022 și***** din 17 iunie 2022, în partea sancțiunii sub formă de amendă ce depășește cuantumul de 70% din valoarea mărfii.***

În partea anulării deciziilor Biroului Vamal Centru nr. **, *****, *****, *****, ***** din 17.06.2022 asupra cazurilor de contravenție vamală și a hotărârii Serviciului Vamal nr. ***** din 28 iulie 2022 emisă la soluționarea cererii prealabile, acțiunea s-a respins.***

Verificarea întrunirii condițiilor de admisibilitate a apelului.

Invocând ilegalitatea hotărârii instanței de fond, la 29 noiembrie 2024, Serviciul Vamal (Biroul Vamal Centru) a declarat apel asupra hotărârii Judecătoriei Chişinău (sediul Rîşcani) din 28 noiembrie 2024.

În conformitate cu prevederile art. 232 alin. (1) Cod administrativ, apelul se depune la instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată în termen de 30 de zile de la pronunţarea dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu stabileşte un termen mai mic. Instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată transmite neîntîrziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărîrii, instanţei de apel.

Din materialele cauzei rezultă că, la caz dispozitivul hotărîrii instanţei de fond a fost pronunţat public la 28 noiembrie 2024, iar cererea de apel a fost depusă la 29 noiembrie 2024, prin urmare Completul judiciar constată că, apelul declarat de Serviciul Vamal (Biroul Vamal Centru) a fost depus în interiorul termenului legal.

Potrivit art. 232 alin. (2) Cod administrativ, *motivarea apelului se prezintă la instanţa de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărîrii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată.*

În speță, hotărîrea motivată a fost comunicată părții apelante la data de 26 martie 2025, iar motivarea apelului a fost depusă la 08 aprilie 2025, adică cu respectarea prevederilor art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

Argumentele apelantului vis-a-vis de pretinsa ilegalitate a hotărîrii atacate cu apel.

În motivarea apelului, Serviciul Vamal (Biroul Vamal Centru) a indicat că consideră Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîşcani) din 28.11.2024, în partea anulării deciziilor biroului vamal Centru asupra cauzelor de contravenție vamală nr. ***** din 17.06.22 şi***** din 17.06.22, în partea sancțiunii ce depăşeşte cuantumul de 70% din valoarea mărfii ca fiind ilegală, neîntemeiată şi pasibilă de a fi casată.

Menționează partea apelantă că, prin decizia asupra cazului de contravenție vamală a Biroului Vamal Centru nr. ***** din 17.06.2022, s-a constatat că la 25.05.2020 în baza Carnetului ATA nr. MD *****, Î.C.S. „Strabag" S.R.L. i-a fost autorizat exportul temporar a mărfii: „Topographic Equipment trimble SPS 930", ulterior acesta a fost înlocuit cu carnetul nr. *****, care la rândul său a fost înlocuit cu carnetul nr. MD *****, fiind stabilit termen limită de reimport a mărfurilor până la 05.06.2021. Astfel, la data de 29.07.2021, în temeiul Deciziei de Regularizare nr. 1327, cu valoarea mărfurilor de 221 511,49 lei, regimul vamal indicat supra a fost închis din oficiu, în cadrul examinării cazului s-a stabilit că marfa a fost deteriorată, fiind prezentat raportul f/n emis de Sitech Baltic, din 02.07.2021. Titularul regimului nu a informat Serviciul Vamal despre deteriorarea utilajului și nu a solicitat închiderea regimului pînă la expirarea termenului. Astfel, factorii de decizie ai Î.C.S. „Strabag" S.R.L. au ignorat obligația stabilită de Carnetul ATA nr. MD ***** din 05.06.2020, de a restitui mărfurile pe teritoriul R.Moldova până la expirarea termenului stabilit, respectiv regimul vamal suspensiv a fost închis din oficiu. În rezultatul tuturor cercetărilor expuse, acțiunile Î.C.S. „Strabag" S.R.L., au fost calificate conform prevederilor art.231 pct.17 lit. b) Cod vamal. În consecință, prin decizia asupra cazului de contravenție vamală a Biroului Vamal Centru nr. ***** din 17.06.2022, Î.C.S. „Strabag” S.R.L. a fost recunoscut vinovat de săvârșirea contravenției cu răspundere materială, prevăzută la art. 232 alin.(1) lit.h) Cod vamal, sub formă de amendă în valoare de 10% din valoarea obiectului, ceea ce constituie 22 151,15 lei.

Prin decizia asupra cazului de contravenție vamală a Biroului Vamal Centru nr. 4204/2022 din 17 iunie 2022, a fost constatat că, de către Î.C.S. „Strabag" S.R.L., în baza declarațiilor vamale: 3029159496 din 14.09.2015, 3029159497 din 14.09.2015, 3029159499 din 14.09.2015, 3029159583 din 15.09.2015, 3029159587 din 15.09.2015, 3029159588 din 15.09.2015, 3029159591 din 15.09.2015, 3029159593 din 15.09.2015, 3029159498 din 14.09.2015,

3030I15794 din 14.09.2015, 3030115809 din 15.09.2015 a plasat în regim vamal de admitere temporară marfa: „Stație de beton, BHS Modulmix 200, în stare dezasamblată - 1 unit.". Conform autorizației ***** din 14.09.2015, cu prelungirile ulterioare, termenul în care mărfurilor trebuiau să li se atribuie o altă destinație vamală a fost stabilit pînă la 31.12.2021. Luând în considerație faptul că mărfii nu i-a fost atribuită o altă destinație vamală, regimul vamal de admitere temporară deschis în baza autorizației ***** din 14.09.2015 a fost închis din oficiu, prin decizia de regularizare nr. 70 din 14.01.2022, valoarea statistică a mărfii fiind de 10 411 087,59 lei. Astfel, factorii de decizie ai Î.C.S. „Strabag" S.R.L. nu au respectat condițiile stabilite de autorizația de admitere temporară ***** din 14.09.2015, de a atribui mărfurilor o altă destinație vamală în termenul stabilit, respectiv regimul vamal suspensiv a fost închis din oficiu. La caz, acțiunile Î.C.S. „Strabag" S.R.L., au fost calificate conform prevederilor art.231 pct.5 Cod vamal. În consecință,, prin decizia asupra cazului de contravenție vamală a Biroului Vamal Centru nr. ***** din 17.06.2022, Î.C.S. „Strabag" S.R.L. a fost recunoscut vinovat de săvârșirea contravenției cu răspundere materială, prevăzută la art. 232 alin.(1) lit.a) Cod vamal, sub formă de amendă în valoare de 40% din valoarea obiectului, ceea ce constituie 4 164 435,04 lei.

Potrivit procesului verbal cu privire la contravenție nr. 4205/2022 din 17.06.2022, a fost constatat că de către I.C.S. „Strabag" S.R.L., în baza declarației vamale 3029178765 din 25.11.2015, a plasat în regim vamal de admitere temporară marfa „Autovehicul transportul pentru transportul mărfurilor - 1 unit." și „Remorcă pentru mărfurilor - 1 unit.". Conform autorizației ***** din 26.11.2015, cu prelungirile ulterioare, termenul în care mărfurilor trebuia să li se atribuie o altă destinație vamală a fost stabilit până la 31.12.2021. În baza declarației vamale 2070178411 mărfurilor din 21.09.2018 a fost exportată marfa „Autovehicul pentru transportul - 1 unit." Luând în considerație faptul că mărfii „Remorcă pentru transportul mărfurilor - 1 unit." nu i-a fost atribuită o altă destinație vamală, regimul vamal de admitere temporară deschis în baza autorizației ***** din 26.11.2015 14.01.2022, a fost închis din oficiu, prin decizia de regularizare nr. 68 din valoarea statistică a mărfii fiind de 30 560,70 lei. Astfel, factorii de decizie ai Î.C.S. „Strabag" S.R.L. nu au respectat condițile stabilite de autorizația de admitere temporară ***** din 26.11.2015, de a atribui mărfurilor o altă destinație vamală în termenul stabilit, respectiv regimul vamal suspensiv a fost închis din oficiu. La caz, acțiunile Î.C.S.„Strabag" S.R.L., au fost calificate conform prevederilor art.231 pct.5 Cod vamal. În consecință, prin decizia asupra cazului de contravenție vamală a Biroului Vamal Centru nr. ***** din 17.06.2022, Î.C.S. „Strabag" S.R.L. a fost recunoscut vinovat de săvârșirea contravenției cu răspundere materială, prevăzută la art. 232 alin.(1) lit.a) Cod

vamal, sub formă de amendă în valoare de 50% din valoarea obiectului, ceea ce constituie 15 280,35 lei.

Potrivit procesului verbal cu privire la contravenție nr. 4206/2022 din 17.06.2022, a fost constatat că de către Î.C.S. „Strabag" S.R.L., în baza declarațiilor vamale 3029153476 din 19.08.2016 şi 3029153484 din 19.08.2016 a plasat în regim vamal de admitere temporară marfa „Părți a stației de beton în stare dezasamblată". Conform autorizației ***** din 19.08.2016, cu prelungirile ulterioare, termenul în care mărfurilor trebuia să li se atribuie o altă destinație vamală a fost stabilit pînă la 31.12.2021. Luând în considerație faptul că mărfii "Părți a stației de beton în stare dezasamblată" nu i-a fost atribuită o altă destinație vamală, regimul vamal de admitere temporară deschis în baza autorizației ***** din 19.08.2016 a fost închis, de către Serviciul Vamal, din oficiu, prin decizia de regularizare nr. 69 din 14.01.2022, valoarea statistică a mărfii fiind de 1 171 493,50 lei. Astfel, factorii de decizie ai Î.C.S. „Strabag" S.R.L. nu au respectat condițiile stabilite de autorizația de admitere temporară ***** din 19.08.2016, de a atribui mărfurilor o altă destinație vamală în termenul stabilit, respectiv regimul vamal suspensiv a fost închis din oficiu. Astfel, acțiunile Î.C.S. „Strabag" S.R.L., au fost calificate conform prevederilor art.231 pct.5 Cod vamal. Astfel, prin decizia asupra cazului de contravenție vamală a Biroului Vamal Centru nr. ***** din 17.06.2022, Î.C.S. „Strabag" S.R.L. a fost recunoscut vinovat de săvârşirea contravenției cu răspundere materială, prevăzută la art. 232 alin.(1) lit.a) Cod vamal, sub formă de amendă în valoare de 60% din valoarea obiectului, ceea ce constituie 702 896,10 lei.

Potrivit procesului verbal cu privire la contravenție nr. 4207/2022 din 17.06.2022, a fost constatat că de către Î.C.S. „Strabag" S.R.L., în baza declarației vamale: 3029168501 din 18.10.2016 a fost plasat în regim vamal de admitere temporară marfa cu valoarea facturală de 34041,40 EUR. Conform autorizației ADMTEMP20163 0000012721 din 18.10.2016, cu prelungirile ulterioare, termenul în care mărfurilor trebuia să li se atribuie o altă destinație vamală a fost stabilit pînă la 31.12.2021. În baza declarațiilor vamale 2070178413 din 21.09.2018 și 20701106752 din 12.11.2020 o parte din mărfuri au fost reexportate. Luând în considerație faptul că mărfii „Mașină de turnare la rece a betonului, marca OAT, TIPKVM001 - 1 unit." nu ia fost atribuită o altă destinație vamală, regimul vamal de admitere temporară deschis în baza autorizației ADMTEMP***** din 18.10.2016 a fost închis, de către Serviciul Vamal, din oficiu, prin decizia de regularizare nr. 71 din 14.01.2022, valoarea statistică a mărfii fiind de 10 492,51 lei. Astfel, factorii de decizie ai Î.C.S. „Strabag" S.R.L. nu au respectat condițiile stabilite de autorizația de admitere temporară ADMTEMP***** din 18.10.2016, de a atribui mărfurilor o altă destinație vamală în termenul stabilit, respectiv regimul vamal suspensiv a fost închis din oficiu.

Astfel, acțiunile Î.C.S. „„Strabag" S.R.L., au fost calificate conform prevederilor art.231 pct.5 Cod vamal. (f.d. 58,59) Iar prin decizia asupra cazului de contravenție vamală a Biroului Vamal Centru nr. ***** din 17 iunie 2022, Î.C.S. „Strabag” S.R.L. a fost recunoscut vinovat de săvârșirea contravenției cu răspundere materială, prevăzută la art. 232 alin.(1) lit.a) Cod vamal, sub formă de amendă în valoare de 70% din valoarea obiectului, ceea ce constituie 7 344,76 lei.

Potrivit procesului verbal cu privire la contravenție nr. 4208/2022 din 17.06.2022, a fost constatat că de către Î.C.S. „Strabag" S.R.L., în baza declarației vamale: 3029178705 din 25.11.2015 a fost plasat în regim vamal de admitere temporară marfa „Diverse maşini - unelte pentru prelucrarea betonului". Conform autorizației ***** din 25.11.2015, cu prelungirile ulterioare, termenul în care mărfurilor trebuia să li se atribuie o altă destinație vamală a fost stabilit pînă la 31.12.2021. În baza declarațiilor vamale 2070178415 din 21.09.2018 și 20701106764 din 12.11.2020 o parte din mărfuri au fost reexportate. Luând în considerație faptul că mărfii „Mașină de curățit suturi, marca Lissmac, Seria F31H1107 - 1 unit." nu i-a fost atribuită o altă destinație vamală, regimul vamal de admitere temporară deschis în baza autorizației ***** din 25.11.2015 a fost închis, de către Serviciul Vamal, din oficiu, prin decizia de regularizare nr. 72 din 14.01.2022, valoarea statistică a mărfii fiind de 9 405,97 lei. Astfel, factorii de decizie ai Î.C.S. „Strabag" S.R.L. nu au respectat condițiile stabilite de autorizația de admitere temporară ***** din 25.11.2015, de a atribui mărfurilor o altă destinaţie vamală în termenul stabilit, respectiv regimul vamal suspensiv a fost închis din oficiu. Astfel, acțiunile Î.C.S. „Strabag" S.R.L., au fost calificate conform prevederilor art.231 pct.5 Cod vamal. Astfel, prin decizia asupra cazului de contravenție vamală a Biroului Vamal Centru nr. ***** din 17 iunie 2022, Î.C.S. „Strabag” S.R.L. a fost recunoscut vinovat de săvârșirea contravenției cu răspundere materială, prevăzută la art. 232 alin.(1) lit.a) Cod vamal, sub formă de amendă în valoare de 80% din valoarea obiectului, ceea ce constituie 7 524,78 lei.

Potrivit procesului verbal cu privire la contravenție nr. 4209/2022 din 17.06.2022, a fost constatat că de către Î.C.S. „Strabag" S.R.L., în baza declarației vamale: 3029159599 din 15.09.2015 de către Î.C.S. „Strabag" S.R.L., *****, a fost plasat în regim vamal de admitere temporară marfa „„Container-Atelier, tip 562.6749.203 -1 unit" şi „Container depozit, tip 562.6749.203-1 - 1 unit.". Conform autorizației ***** din 15.09.2015, cu prelungirile ulterioare, termenul în care mărfurilor trebuia să li se atribuie o altă destinație vamală a fost stabilit pînă la 31.12.2021.Luând în considerație faptul că mărfurilor „Container-Atelier, tip 562.6749.203 - 1 unit" şi ‚Container - depozit, tip 562.6749.203-1 - 1 unit." nu le-a fost atribuită o altă destinație vamală, regimul vamal de admitere temporară deschis în baza autorizației ***** din 15.09.2015 a fost închis, de către Serviciul Vamal, din oficiu, prin decizia de regularizare nr. 67 din 14.01.2022, valoarea

statistică a mărfii fiind de 244 730,08 lei. Astfel, factorii de decizie ai Î.C.S. „Strabag" S.R.L. nu au respectat condițiile stabilite de autorizația de admitere temporară ***** din 15.09.2015, de a atribui mărfurilor o altă destinație vamală în termenul stabilit, respectiv regimul vamal suspensiv a fost închis din oficiu. Astfel, acțiunile Î.C.S.„Strabag" S.R.L., au fost calificate conform prevederilor art.231 pct.5 Cod vamal. La caz, prin decizia asupra cazului de contravenție vamală a Biroului Vamal Centru nr.***** din 17.06.2022, Î.C.S. „Strabag" S.R.L. a fost recunoscut vinovat de săvârșirea contravenției cu răspundere materială, prevăzută la art. 232 alin.(1) lit.a) Cod vamal, sub formă de amendă în valoare de 90% din valoarea obiectului, ceea ce constituie 220 257,07 lei.

Ceea ce ține de fondul cauzei, instanța a constatat că, normele de drept statuează că organul vamal este în drept să sancționeze persoanele juridice dacă constată că urmează a fi trasă răspundere optând pentru una dintre sancțiunile în condițiile legii, în cazul comiterii unei contravenții vamale, iar la aplicarea sancțiunii trebuie să țină cont de încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională și indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției art. 231 pct. 5, 17 Cod vamal. În contextul legalității actelor contestate, cu menținerea acestora.

În continuare, indică instanța de fond că, potrivit art. 229 alin. (1) Cod vamal, Contravenția vamală atrage răspundere contravențională sau materială în conformitate cu prevederile Codului contravențional al Republicii Moldova și cu cele ale prezentului cod.

Potrivit art. 254 Cod vamal, Drepturile şi obligațiile contravenientului și ale apărătorului în cadrul procesului contravențional sunt prevăzute de Codul contravențional al Republicii Moldova.

Urmând raționamentul expus supra, procesului contravențional, inclusiv în privința contravențiilor vamale cu răspundere materială ca în speța de față, le sunt aplicabile prevederile Codului contravențional în ceea ce ține de drepturile de care urmează să beneficieze persoana sancționată.

Potrivit art. 3 alin. (1) (4) Cod contravențional, Caracterul contravențional al faptei şi sancțiunea ei contravențională se stabilesc de prezentul cod în vigoare la momentul săvârşirii faptei. (2) Legea contravențională care înăspreşte sancţiunea sau înrăutăţeşte situaţia persoanei vinovate de săvîrşirea unei contravenții nu are efect retroactiv.(3) Fapta care, printr-o lege nouă, nu mai este considerată contravenție nu se sancţionează, iar sancţiunea stabilită şi neexecutată anterior intrării în vigoare a noii legi nu se execută. (4) Dacă legea nouă prevede o sancţiune contravenţională mai blîndă, se aplică această sancţiune. În cazul aplicării sancţiunii din legea veche, această sancţiune se execută în limita maximului sancţiunii din legea nouă. Dacă legea nouă nu mai prevede o anumită

categorie a sancţiunii, sancțiunea de o astfel de categorie, stabilită și neexecutată anterior intrării în vigoare a noii legi, nu se mai execută.

Contrar celor reținute de instanța de fond la admiterea pretențiilor reclamantului partea apelantă clarifică că, prin prisma prevederilor Codului Vamal nr. 1149/2000, (în vigoare la momentul săvîrşirii încălcărilor vamale, la momenul examinării cauzelor contravenților cu răspundere materială şi respectiv, la momentul finalizării tuturor cercetărilor cu emiterea deciziei de sancționare cu răspundere materială), Capitolul X, Contravențiile Vamale şi răspunderea pentru săvirşirea lor, procedura în cazurile de contravenție vamală şi cercetarea lor, Secţiunea a 39-a, Principii generale:

Astfel, art. 228, dă definiția contravenţiei vamale - Contravenție vamală înseamnă încălcarea reglementărilor vamale săvîrșită prin acţiuni sau inacţiune care atrag răspunderi stabilite în Codul contravențional al Republicii Moldova şi în prezentul cod.

În continuare, conform art. 229 se fac delimitările de răspunderea pentru contravenţia vamală

(1) Contravenția vamală atrage răspundere contravențională sau materială în conformitate cu prevederile Codului contravențional al Republicii Moldova și cu cele ale prezentului cod. În cazul comiterii unor contravenţii vamale, se poate aplica sancţiunea complementară de retragere sau suspendare a autorizației.

(2) Persoanele fizice sînt pasibile de răspundere pentru contravenţii vamale dacă la data comiterii lor au împliniţi 16 ani.

(3) Persoanele fizice şi persoanele cu funcţie de răspundere sînt pasibile de răspundere contravenţională în conformitate cu prevederile Codului contravenţional al Republicii Moldova, iar persoanele juridice și persoanele fizice care desfăşoară activitate de întreprinzător fără a se constitui persoană juridică sînt pasibile de răspundere materială în conformitate cu prevederile prezentului cod.

Ceea ce ține de tipurile contravențiilor vamale, acestea sunt delimitate prin prisma prevederilor art. 230 -Tipurile de contravenții vamale cu răspundere contravențională - Tipurile de încălcări ale regulilor vamale cu răspundere contravențională sînt prevăzute de Codul contravențional al Republicii Moldova.

Iar pentru cele cu răspundere materială, sunt aplicabile prevederile art. 231 - Tipurile de contravenții vamale cu răspundere materială - Sînt considerate încălcare a reglementărilor vamale pasibilă de răspundere materială următoarele contravenții vamale:

La caz, a fost aplicat pct. 5 şi pct. 17 (b):

5) nerespectarea de către titularul regimului vamal suspensiv (cu excepţia regimului de tranzit) a termenelor, obligațiilor şi condițiilor stabilite pentru derularea și încheierea acestui regim;

17) nerespectarea obligației:

a) de a scoate de pe teritoriul vamal mărfurile şi mijloacele de transport introduse anterior pe teritoriul vamal, dacă scoaterea lor este obligatorie;b) de a returna pe teritoriul vamal mărfurile şi mijloacele de transport scoase anterior de pe teritoriul vamal, dacă returnarea lor este obligatorie.

A mai indicat Instanța de fond că, la 01.01.2024 a intrat în vigoare noul Cod vamal. Astfel, în redacția nouă, Codul vamal la art. 383 prevede că (1) Nerespectarea obligațiilor sau a condițiilor stabilite pentru derularea şi încheierea regimului special (cu excepția regimului vamal de tranzit) se sancționează cu amendă în mărime de la 20 la 70% din valoarea în vamă a mărfurilor în privința cărora nu au fost respectate obligațiile sau condițiile stabilite pentru derularea și încheierea regimului respectiv. (2) Nerespectarea termenului pentru derularea şi încheierea regimului special (cu excepția regimului vamal de tranzit) se sancţionează cu amendă în mărime de la 50000 la 250000 de lei.

Ținând cont de aplicarea principiului acțiunii în timp a legii contravenționale și a aplicării legii noi care prevede o sancțiune mai blândă (art. 383 alin. (1) Cod vamal), la caz, limita maximă a sancțiunii pe care reclamantul ar putea să o execute ar fi limitată între 20% și 70% din valoarea în vamă a mărfurilor, şi nicidecum pornind de la 40% până la 90% aşa cum a fost aplicat la caz.

Este de menționat că, în cazul unei cauze aflate deja pe rolul instanței de judecată, aplicarea unei legi noi depinde de mai mulţi factori, în special de natura legii noi și de situația în cauză. Principiul general în dreptul R.Moldova este că legea nouă se aplică doar pentru viitor, adică după ce intră în vigoare. Cu toate acestea, există excepții sau situații specifice în care legea nouă poate fi aplicată și în cauze aflate deja pe rol.

Prin urmare, în cazul unei cauze aflate pe rol, instanța va aplica legea nouă doar dacă aceasta legea prevede expres aplicarea retroactivă. În alte cazuri, legea care era în vigoare la momentul comiterii contravenției vamale rămâne aplicabilă. La caz, este relevant şi Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție R.Moldova nr. 4 Cu privire la practica examinării în contencios administrativ a litigiilor legate de aplicarea legislației vamale, nr. 4 din 24.12.2010:

Pct. 33 - La fel, este diferită şi procedura de soluționare a acestor contravenții. Astfel, cererile privind contestarea deciziilor cu privire la sancţiunile vamale prevăzute de art.231 Cod vamal sînt examinate în instanță de contencios administrativ, iar cererile de contestare a proceselor verbale sau a deciziilor cu privire la răspunderea contravențională sînt examinate conform cerințelor Codului contravențional. Deci, în asemenea condiţii, este indispensabil de a delimita tipurile de contravenții vamale cu sancționare materială de cele cu răspundere contravențională, ce atrag după sine aplicarea sancţiunilor contravenționale sub

formă de amendă în unități convenționale, indiferent de existența modalității unice de perfectare a procesului verbal privind contravenţia vamală.

Pct. 38. Instanțele de contencios administrativ, la judecarea pricinilor legate de contestarea deciziilor organului vamal privind tragerea la răspunderea materială prevăzută de art.231, 232 Cod vamal, urmează să stabilească си certitudine prezența tuturor elementelor esențiale și suficiente pentru angajarea răspunderii financiare.

În ordinea ce lor expuse, evidențiază și prevederile Codului Civil R.Moldova nr. 1107 din 06.06.2002, art 7.

Indică partea apelantă că, aplicarea legii în timp în contextul contenciosului administrativ reprezintă un principiu fundamental al dreptului administrativ care reglementează modul în care se aplică normele legale în raport cu momentul producerii efectelor lor. În general, acest principiu este reglementat de dispozițiile Codului Civil şi de Constituție, dar în domeniul contenciosului administrativ, aplicarea legii în timp capătă o importanță specială, deoarece se referă la relațiile dintre autoritățile administrative şi cetățeni, precum şi la controlul judiciar al actelor administrative.

Principiul neretroactivității legii - Unul dintre principiile fundamentale în dreptul administrativ este principiul neretroactivității legii, conform căruia o lege nu se aplică unui act sau unei situații juridice anterioare intrării sale în vigoare, cu excepția cazurilor prevăzute expres de lege. Acest principiu protejează stabilitatea şi previzibilitatea actelor administrative și drepturilor cetățenilor. În contenciosul administrativ, instanțele judecătoreşti verifică dacă autoritățile administrative au respectat acest principiu atunci când au emis acte administrative.

Regula aplicării legii în timp - În general, legea se aplică începând de la data intrării sale în vigoare, iar autoritățile administrative trebuie să aplice normele legale care sunt în vigoare la momentul în care emit un act administrativ sau iau o decizie. Totuși, există excepții reglementate de lege care permit aplicarea retroactivă a unor dispoziții legale, mai ales atunci când acest lucru este prevăzut expres de lege.

Actele administrative şi aplicarea legii în timp - Actele administrative sunt acte unilaterale prin care autorităţile publice reglementează drepturi și obligații pentru persoanele fizice şi juridice. În cazul actelor administrative individuale (de exemplu, o decizie a unei autorități administrative), se aplică legea în vigoare la momentul emiterii actului. Instanțele de contencios administrativ pot analiza legalitatea actelor administrative și pot stabili dacă autoritatea respectivă a aplicat corect legea în vigoare la momentul emiterii actului.

Excepțile de la aplicarea legii în timp - deşi principiul neretroactivități este general, există şi excepții. Acestea sunt reglementate prin acte normative care prevăd explicit aplicarea retroactivă a anumitor reglementări, dar numai în

condițiile în care acest lucru este necesar pentru a asigura drepturi fundamentale sau pentru a răspunde unei nevoi de dreptate sau echitate. În astfel de cazuri, instanțele de contencios administrativ pot fi solicitate să interpreteze și să aplice legea retroactivă.

Contenciosul administrativ şi aplicarea legii în timp - În domeniul contenciosului administrativ, aplicarea legii în timp poate fi un subiect de litigiu atunci când o persoană contestă legalitatea unui act administrativ pe motiv că autoritatea a aplicat o lege în mod eronat sau neregulamentar, fie că este vorba de o lege care nu se aplica la momentul respectiv, fie de o lege care a intrat în vigoare după emiterea actului administrativ. Instanțele de contencios administrativ trebuie să analizeze dacă autoritatea a respectat normele legale aplicabile la momentul emiterii actului şi dacă acest act respectă principiile legale în vigoare.

Relația dintre actele administrative și schimbările legislative - în practică, modificările legislative frecvente pot crea confuzie cu privire la aplicarea corectă a legii în timp. Instanțele de contencios administrativ pot fi solicitate să clarifice aplicabilitatea unei noi legi în raport cu un act administrativ deja emis, având în vedere situațiile particulare ale fiecărui caz. De exemplu, dacă o autoritate administrativă a emis o sancțiune într-o perioadă în care o anumită lege era în vigoare, iar ulterior legislația a fost modificată, instanța va analiza dacă noile dispoziții pot influența efectele actului administrativ.

În concluzie, aplicarea legii în timp în contenciosul administrativ presupune ca instanțele să interpreteze și să aplice corect normele legale în vigoare la momentul respectiv, având în vedere principiile neretroactivității și excepțiile reglementate de lege. Instanțele de contencios administrativ au rolul de a asigura echilibrul între respectarea legii şi protejarea drepturilor cetățenilor.

Reiterează cele relatate şi indică că, cazul de încălcare a fost sesizat în anul 2021, procesul verbal și respectiv, decizia de sancționare materială, întocmite în anul 2022, cererea de chemare în judecată privind contestarea actelor administrative înaintată, în anul 2022, iar noul Cod Vamal RM nr. 95/2021 din 24.08.2021, a intrat în vigoare la 01.01.2024, conform art. 426 (1) din Cod.

Astfel, este important de menționat că, odată ce instanța de fond a stabilit că în prezenta cauză se examinează legalitatea actelor administrative ce vizează contravenții cu răspundere materială, se atestă inaplicabilitatea prevederilor art. 3 alin. (1) – (4) din Codul Contravențional în această speță, întrucât aceste prevederi sunt caracteristice doar contravențiilor cu răspundere contravențională. Mai mult decât atât, având în vedere că prezentul litigiu este examinat în cadrul contenciosului administrativ, acesta se supune dispozițiilor Codului Administrativ, care reglementează în mod imperativ raporturile administrative, conform art. 2 alin. (3), lit. (b). Astfel, prevederile acestui cod nu se aplică

raporturilor juridice ale autorităților publice care acționează pe baza Codului Contravențional sau Codului Penal.

Totodată, chiar şi în ipoteza în care, s-ar accepta aplicabilitatea prevederilor art. 3 alin. (4) din Codul Contravențional privind acțiunea legii contravenționale în timp - care stipulează că, în cazul în care legea nouă prevede o sancțiune contravențională mai blândă, se aplică aceasta, iar în cazul aplicării sancțiunii din legea veche, aceasta se execută în limita maximului sancţiunii prevăzute în legea nouă - apare întrebarea: de ce instanța de fond a anulat Decizia de sancționare nr. ***** din 17.06.2022 şi nr.***** din 17.06.2022? În fapt, aceste decizii ar fi trebuit doar să indice în hotărârea sa că sancţiunile respective se execută în limita maximului prevăzut în legea nouă, adică până la 70%.

În circumstanțele expuse, se atestă legalitatea acțiunilor organului vamal, atît la etapa instrumentării cauzei pînă la finalizarea acestora.

Reieşind din cele expuse, partea apelantă solicită admiterea apelului, casarea parțială a Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîşcani) din 28.11.2024; adoptarea unei hotărâri de respingere a capătului de cerere de chemare în judecată a Î.C.S. „Strabag" S.R.L. împotriva Biroului Vamal Centru privind anularea deciziilor biroului vamal Centru asupra cauzelor de contravenție vamală nr. ***** din 17.06.22 și***** din 17.06.22, în partea sancțiunii ce depășește cuantumul de 70% din valoarea mărfii.

<u>Argumentele participanților la proces:</u>

Reprezentantul părții apelante Serviciul Vamal (Biroul Vamal Centru), Barcar Cătălina, în ședința instanței de apel a susținut integral argumentele indicate în motivarea apelului, a solicitat admiterea acestuia în sensul formulat.

Reprezentantul părții intimate Î.C.S. „Strabag" S.R.L., avocatul stagiar Sirețanu Natalia, în ședința instanței de apel a pledat pentru respingerea apelului declarat de Serviciul Vamal (Biroul Vamal Centru), cu menținerea hotărârii instanței de fond ca fiind legală și întemeiată.

Audiind participanții prezenți la proces, studiind materialele dosarului şi înscrisurile administrate, verificând argumentele expuse în cererea de apel, precum și cercetând din oficiu starea de fapt în baza tuturor probelor administrate la caz, Completul judiciar specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru conchide că apelul declarat de Serviciul Vamal (Biroul Vamal Centru) este întemeiat, motiv din care urmează a fi admis cu casarea hotărârii Judecătoriei Chişinău (sediul Rîșcani) din 28 noiembrie 2024, din următoarele considerente.

<u>Aprecierea instanţei de apel a argumentelor părţilor şi cadrului legal aplicabil speţei:</u>

În conformitate cu prevederile art. 195 Cod administrativ, *procedura acţiunii în contenciosul administrativ se desfăşoară conform prevederilor*

prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepţia art.169–171.

Potrivit dispoziţiilor art.219 alin. (1), (3) Cod administrativ, *(1) Instanţa de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. (3) Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.*

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, *examinînd cererea de apel, instanţa de apel adoptă una dintre următoarele decizii- casează integral hotărîrea primei instanţe şi emite o nouă decizie.*

Potrivit dispozițiilor art. 386 alin. (1) Cod de procedură civilă, *hotărîrea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă:*

a) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin;

b) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, pe care prima instanţă le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente;

c) concluziile primei instanţe, expuse în hotărîre, sînt în contradicţie cu circumstanţele cauzei;

d) normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

Conform art. 239 Codul de procedură civilă, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.*

În temeiul art.240 alin. (1) Cod de procedură civilă, *la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.*

Hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanţele care au importanţă la soluţionarea cauzei şi care au fost verificate în şedinţa de judecată multilateral, complet, fiind elucidate probele privind circumstanţele constatate ale cauzei.

Prevederile legale enunţate impun în mod expres, obligația instanţei de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Respectiv, conform practicii CEDO instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze doar la însuşirea motivelor și concluziilor date de instanţa inferioară. (*Hirro Balani c. Spaniei*, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; *Georgiadis v. Greciei* nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru, analizând legalitatea hotărârii pronunţate în raport cu prevederile art.225 Cod administrativ; art. 239-241 CPC, concluzionează că hotărârea instanţei de fond este adoptată cu aprecierea eronată a normelor procedural- materiale în coroborare cu circumstanţele faptice ale cauzei, motiv din care urmează a fi casată cu emiterea unei noi decizii de respingere integrală a pretențiilor formulate de Î.C.S. „Strabag” S.R.L..

Materialul probatoriu administrat de instanţa de fond, denotă următoarea situaţie;

<u>În fapt:</u>

Materialele cauzei atestă că, prin decizia asupra cazului de contravenție vamală a Biroului Vamal Centru nr. ***** din 17 iunie 2022, Î.C.S. „Strabag” S.R.L. a fost recunoscut vinovat de săvârșirea contravenției cu răspundere materială, prevăzută la art. 232 alin.(1) lit.h) Cod vamal, cu aplicarea unei amenzi în mărime de 22 151,15 lei. (f.d. 51, Vol.I)

Prin decizia asupra cazului de contravenție vamală a Biroului Vamal Centru nr. ***** din 17 iunie 2022, Î.C.S. „Strabag” S.R.L. a fost recunoscut vinovat de săvârșirea contravenției cu răspundere materială, prevăzută la art. 232 alin.(1) lit.a) Cod vamal, cu aplicarea unei amenzi în mărime de 4 164 435, 04 lei. (f.d. 53, Vol.I)

Prin decizia asupra cazului de contravenție vamală a Biroului Vamal Centru nr. ***** din 17 iunie 2022, Î.C.S. „Strabag” S.R.L. a fost recunoscut vinovat de săvârșirea contravenției cu răspundere materială, prevăzută la art. 232 alin.(1) lit.a) Cod vamal, cu aplicarea unei amenzi în mărime de 15 280,35 lei. (f.d. 55, Vol.I)

Prin decizia asupra cazului de contravenție vamală a Biroului Vamal Centru nr. ***** din 17 iunie 2022, Î.C.S. „Strabag” S.R.L. a fost recunoscut vinovat de săvârșirea contravenției cu răspundere materială, prevăzută la art. 232 alin.(1) lit.a) Cod vamal, cu aplicarea unei amenzi în mărime de 702 896,10 lei. (f.d. 57, Vol.I)

Prin decizia asupra cazului de contravenție vamală a Biroului Vamal Centru nr. ***** din 17 iunie 2022, Î.C.S. „Strabag” S.R.L. a fost recunoscut vinovat de săvârșirea contravenției cu răspundere materială, prevăzută la art. 232 alin.(1)

lit.a) Cod vamal, cu aplicarea unei amenzi în mărime de 7 344,76 lei. (f.d. 60, Vol.I)

Prin decizia asupra cazului de contravenție vamală a Biroului Vamal Centru nr. ***** din 17 iunie 2022, Î.C.S. „Strabag" S.R.L. a fost recunoscut vinovat de săvârșirea contravenției cu răspundere materială, prevăzută la art. 232 alin.(1) lit.a) Cod vamal, cu aplicarea unei amenzi în mărime de 7 524,78 lei. (f.d. 62, Vol.I)

Prin decizia asupra cazului de contravenție vamală a Biroului Vamal Centru nr.***** din 17 iunie 2022, Î.C.S. „Strabag" S.R.L. a fost recunoscut vinovat de săvârșirea contravenției cu răspundere materială, prevăzută la art. 232 alin.(1) lit.a) Cod vamal, cu aplicarea unei amenzi în mărime de 220 257,07 lei. (f.d. 64, Vol.I)

La 27 iunie 2022, Î.C.S. „Strabag" S.R.L. a depus în adresa Serviciului Vamal contestații, exprimându-și dezacordul cu deciziile nr. *****, *****, *****, *****, *****, *****,***** din 17.06.2022.

Prin decizia Serviciului Vamal al Republicii Moldova nr.***** din 28 iulie 2022 cererea prealabilă a fost respinsă ca neîntemeiată. (f.d. 65-66, Vol.I)

Manifestînd dezacordul cu actele administrative menționate supra, Î.C.S. „Strabag" S.R.L. a sesizat instanța de contencios administrativ cu prezenta acțiune, prin care a solicitat anularea deciziilor Biroului Vamal Centru nr. *****, *****, *****, *****, *****, *****,***** din 17.06.2022 asupra cazurilor de contravenție vamală.

Admisibilitatea acțiunii:

Prevederi relevante ale Codului administrative sunt următoarele:

Articolul 20. *Acţiunea în contencios administrativ*

Dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Articolul 206. *Felurile acţiunilor în contencios administrativ*

(1) O acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare);

Reieșind din cerințele formulate, rezultă că, acțiunea reclamantei este una în contestare.

Articolul 191. *Competenţa jurisdicţională pentru acţiunea în contencios administrativ*

(1) Cu excepţia cazurilor prevăzute la alin.(2) şi (3), judecătoriile soluţionează în fond toate acţiunile în contencios administrativ.

Articolul 196. *Competenţa teritorială pentru acţiunea în contencios administrativ*

(1) Acţiunea în contencios administrativ se depune la instanţa de judecată în a cărei rază teritorială îşi are sediul autoritatea publică care a desfăşurat activitatea administrativă contestată, daca legea nu prevede altfel.

Ținînd cont de obiectul acțiunii și avînd în vedere prevederile art.191 alin.(1) Cod administrativ, examinarea prezentei cauze ține de competența Judecătoriei Chișinău, or obiectul acesteia nu se regăsește în excepțiile de la alin.(2) și (3) a art.191 Cod administrativ.

Astfel, acțiunea în contencios administrativ a fost înaintată de reclamantă cu respectarea competenței jurisdicționale și teritoriale.

Articolul 17. *Dreptul vătămat*

Drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Articolul 39. *Accesul liber la justiţie*

(1) Controlul judecătoresc al activităţii administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit.

(2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

Articolul 189. *Înaintarea acţiunii în contencios administrativ*

(1) Orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

Articolul 10. *Actul administrativ individual*

(1) Actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Articolul 11. *Categoriile actelor administrative individuale*

(1) Actele administrative individuale pot fi:

a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

Instanța de apel statuează că, Deciziile Biroului Vamal Centru nr. *****, *****, *****, *****, *****, *****,***** din 17.06.2022 - constituie acte administrative individuale defavorabile reclamantei.

Articolul 19. *Cererea prealabilă*

Cererea prealabilă este instituţia care oferă o cale de soluţionare

prejudiciară a litigiilor administrative.

Articolul 162. *Scopul procedurii prealabile*

(1) Procedura prealabilă urmăreşte scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale.

(2) Dacă autoritatea publică nu soluţionează petiţia în termenele prevăzute de prezentul cod, persoana afectată este în drept să depună cerere prealabilă.

(3) Cererea prealabilă poate fi îndreptată spre:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual ilegal sau nul;

b) emiterea unui act administrativ individual.

Articolul 208. *Respectarea procedurii prealabile*

(1) Până la înaintarea acţiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepţiile prevăzute de lege.

După cum rezultă din materialele cauzei elucidate anterior, se atestă că anterior sesizării instanței de contencios administrativ cu prezenta acțiune, Î.C.S. „Strabag" S.R.L. a respectat procedura prealabilă.

Articolul 209. *Termenul de înaintare a acţiunii în contencios administrativ*

(1) Acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la:

a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluţionarea acesteia;

Astfel, coroborând prevederile normelor legale citate anterior, cu circumstanțele de fapt ale cauzei, Completul judiciar statuează că, acțiunea înaintată de Î.C.S. „Strabag" S.R.L. a fost depusă în instanța de contencios administrativ în termen, cît și cu respectarea procedurii prealabile, din care motive, instanța de fond corect a conchis asupra admisibilității acțiunii și a reținut spre examinare fondul cerințelor formulate în acțiune.

<u>Referitor la fondul acțiunii.</u>

Prevederi relevante ale Codului administrative sunt următoarele:

Articolul 224. *Hotărîrile instanţei de judecată*

(1) Examinînd acţiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri:

a) în baza unei acţiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum şi o eventuală decizie de soluționare a cererii prealabile, dacă acestea sînt ilegale și prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale;

e) în baza unei acțiuni de control normativ, anulează în tot sau în parte actul administrativ normativ, dacă acesta este ilegal, sau constată nulitatea acestuia, dacă acesta este nul;

Instanța de fond, prin hotărârea din 28 noiembrie 2024, a admis parțial acțiunea Î.C.S. “Strabag” S.R.L..

S-au anulat deciziile Biroului vamal Centru asupra cazurilor de contravenție vamală nr. ***** din 17 iunie 2022 și***** din 17 iunie 2022, în partea sancțiunii sub formă de amendă ce depășește cuantumul de 70% din valoarea mărfii.

În partea anulării deciziilor Biroului Vamal Centru nr. *****, *****, *****, *****, ***** din 17.06.2022 asupra cazurilor de contravenție vamală și a hotărârii Serviciului Vamal nr. ***** din 28 iulie 2022 emisă la soluționarea cererii prealabile, acțiunea s-a respins.

Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Centru, apreciază hotărârea Judecătoriei Chişinău (sediul Rîșcani) din 28 noiembrie 2024, ca fiind neîntemeiată din considerentele ce vor fi expuse în continuare.

LEGISLAȚIA PERTINENTĂ (în vigoare la data inițierii procedurii administrative):

Codului vamal nr. 1149-XIV din 20 iulie 2000:

Articolul 2. Activitatea vamală

(1) Activitatea vamală se constituie din implementarea politicii vamale, asigurarea respectării reglementărilor vamale la trecerea mărfurilor, mijloacelor de transport şi persoanelor peste frontiera vamală a Republicii Moldova, perceperea drepturilor de import şi drepturilor de export, vămuirea, controlul şi supravegherea vamală.

(2) Activitatea vamală se desfăşoară în conformitate cu normele şi cu practica internaţională. Republica Moldova participă la colaborarea internaţională în domeniul activităţii vamale.

Articolul 23. Regimurile vamale

(1) Sînt stabilite următoarele regimuri vamale:

1) regimuri vamale definitive:

a) import;

b) export;

2) regimuri vamale suspensive:

a) tranzit;

b) antrepozit vamal;

c) perfecţionare activă (cu suspendare);

d) transformare sub control vamal;

e) admitere temporară;

f) perfecţionare pasivă.

Articolul 29. Dispoziţii comune regimurilor vamale suspensive

(2) Organele vamale autorizează plasarea mărfurilor sub un regim vamal suspensiv numai dacă pot asigura supravegherea şi controlul acestui regim. Cheltuielile suplimentare ocazionate de acordarea regimului vamal suspensiv vor fi suportate de titularul operaţiunii.

(3) Prin autorizaţia emisă, organul vamal fixează termenul şi condiţiile de derulare şi încheiere a regimului vamal suspensiv. Termenul de încheiere a regimului vamal suspensiv, cu excepţia regimului vamal de tranzit, poate fi prelungit de către organul vamal care a autorizat regimul sau, în caz de refuz, de către organul vamal ierarhic superior, la cererea scrisă argumentată a titularului operaţiunii, depusă în cadrul termenului acordat iniţial.

(6) Organul vamal dispune, din oficiu, încheierea regimului vamal suspensiv în cazul cînd titularul operaţiunii nu soluţionează situaţia mărfurilor în termenul aprobat. În acest caz, organul vamal prezintă organelor controlului de stat responsabile de aplicarea măsurilor de politică economică informaţia despre mărfurile al căror regim vamal se încheie din oficiu.

Articolul 67. Dispoziţii generale

(1) Regimul vamal de admitere temporară permite utilizarea pe teritoriul Republicii Moldova, cu suspendare parţială sau totală de drepturi de import şi fără aplicarea măsurilor de politică economică, a mărfurilor şi mijloacelor de transport străine destinate reexportului în aceeaşi stare, cu excepţia uzurii lor normale.

(2) Pe toată durata regimului vamal de admitere temporară, mărfurile şi mijloacele de transport trebuie să rămînă în proprietatea persoanei străine. Ele nu pot fi vîndute, închiriate, subînchiriate, date în comodat, gajate, transferate sau puse la dispoziţia unei alte persoane pe teritoriul Republicii Moldova decît cu acordul organului vamal, după plata drepturilor de import şi efectuarea procedurilor vamale de punere în liberă circulaţie, cu excepţia derogărilor prevăzute de prezenta secţiune.

Articolul 69. Termenul de aflare a mărfurilor şi mijloacelor de transport sub regimul vamal de admitere temporară

(1) Organele vamale stabilesc termenul în care mărfurile şi mijloacele de transport de import trebuie să fie reexportate ori să li se atribuie o altă destinaţie aprobată de vamă. Acest termen nu poate depăşi 3 ani de la data plasării mărfurilor şi mijloacelor de transport sub regimul de admitere temporară.

(2) În cazul în care, în împrejurări excepţionale, termenul stabilit conform alin. (1) nu este suficient, Serviciul Vamal, în baza unei cereri justificate depuse de titularul autorizaţiei, poate prelungi acest termen pe o durată rezonabilă pentru a permite utilizarea autorizată a mărfurilor şi mijloacelor de transport.

Articolul 127^{10}. Apariţia obligaţiei vamale la neîndeplinirea condiţiilor de export

(1) Obligaţia vamală apare în cazul neîndeplinirii condiţiilor în care a fost permisă scoaterea mărfurilor de pe teritoriul Republicii Moldova cu exonerare totală sau parţială de drepturile de export.

(2) Obligaţia vamală apare la data la care mărfurile ajung la o destinaţie diferită de cea pentru care s-a permis scoaterea lor de pe teritoriul Republicii Moldova cu exonerare totală sau parţială de drepturile de export sau, dacă organul vamal nu poate determina această dată, la expirarea termenului stabilit pentru a se face dovada îndeplinirii condiţiilor ce au îndreptăţit o astfel de exonerare.

(3) Plătitor vamal este titularul declaraţiei vamale. În cazul unei reprezentări indirecte, persoana în numele căreia s-a făcut declaraţia vamală este de asemenea plătitor vamal.

Articolul 228. Contravenţia vamală

Contravenţie vamală înseamnă încălcarea reglementărilor vamale săvîrşită prin acţiuni sau inacţiune care atrag răspunderi stabilite în Codul contravenţional al Republicii Moldova şi în prezentul cod.

Articolul 229. Răspunderea pentru contravenţia vamală

(1) Contravenţia vamală atrage răspundere contravenţională sau materială în conformitate cu prevederile Codului contravenţional al Republicii Moldova şi cu cele ale prezentului cod. În cazul comiterii unor contravenţii vamale, se poate aplica sancţiunea complementară de retragere sau suspendare a autorizaţiei.

(3) Persoanele fizice şi persoanele cu funcţie de răspundere sînt pasibile de răspundere contravenţională în conformitate cu prevederile Codului contravenţional al Republicii Moldova, iar persoanele juridice şi persoanele fizice care desfăşoară activitate de întreprinzător fără a se constitui persoană juridică sînt pasibile de răspundere materială în conformitate cu prevederile prezentului cod.

Articolul 230. Tipurile de contravenţii vamale cu răspundere contravenţională

Tipurile de încălcări ale regulilor vamale cu răspundere contravenţională sînt prevăzute de Codul contravenţional al Republicii Moldova.

Articolul 231. Tipurile de contravenţii vamale cu răspundere material

Sînt considerate încălcare a reglementărilor vamale pasibilă de răspundere materială următoarele contravenţii vamale:

5) nerespectarea de către titularul regimului vamal suspensiv (cu excepţia regimului de tranzit) a termenelor, obligaţiilor şi condiţiilor stabilite pentru derularea şi încheierea acestui regim;

17) nerespectarea obligaţiei:

b) de a returna pe teritoriul vamal mărfurile şi mijloacele de transport scoase anterior de pe teritoriul vamal, dacă returnarea lor este obligatorie;

Articolul 232. Sancţionarea materială a contravenţiilor vamale

(1) Persoanele juridice, persoanele care desfăşoară activitate de întreprinzător fără a se constitui persoană juridică, pentru comiterea contravenţiilor vamale prevăzute la:

a) art.231 pct.1), 2), 4), 5) şi 19), sînt sancţionate cu amendă de la 40% la 100% din valoarea mărfurilor care au constituit obiectul contravenţiei sau cu confiscarea lor;

h) art.231 pct.14), 15), 17), 18), 20), 21), sînt sancţionate cu amendă de la 10% la 100% din valoarea mărfurilor şi altor bunuri care au constituit obiectul contravenţiei, cu sau fără retragerea autorizaţiei;

Articolul 233. Procesul contravenţional

Procesul contravenţional se realizează în conformitate cu prevederile Codului contravenţional al Republicii Moldova în cazul persoanelor fizice şi persoanelor cu funcţie de răspundere şi în conformitate cu prevederile prezentului cod în cazul persoanelor juridice şi persoanelor fizice care desfăşoară activitate de întreprinzător fără a se constitui persoană juridică, iar în partea nereglementată de prezentul cod se aplică prevederile Codului contravențional al Republicii Moldova.

Articolul 268. Decizia organului vamal asupra cazului de contravenţie vamală

(5) În decizia asupra cazului de contravenţie vamală trebuie să se consemneze:

a) denumirea organului vamal în al cărui nume este emisă decizia;

b) funcţia, numele şi prenumele colaboratorului vamal care a emis decizia;

c) timpul şi locul cercetării cazului;

d) date despre contravenient, dacă acesta a fost identificat;

e) circumstanţele constatate la cercetarea cazului;

f) articolul din prezentul cod la care se face referire şi care prevede răspunderea pentru contravenţia vamală comisă;

g) decizia emisă asupra cazului;

h) termenele şi calea de atac al deciziei.

Metodologia de perfectare a Carnetului ATA, anexa nr.1 la Ordinul Serviciului Vamal nr. 330 din 30.07.2014:

5. Carnetul ATA perfectat în modul corespunzător se acceptă spre perfectare de către organul vamal. Carnetul ATA substituie declaraţia vamală în detaliu şi documentul de garanţie ce asigură achitarea obligaţiilor vamale exigibile.

7. Termenul de valabilitate a Carnetului ATA nu poate depăşi un an de la data eliberării acestuia de către asociaţia emitentă. Termenul de admitere temporară/export temporar a mărfurilor sub acoperirea Carnetului ATA nu poate depăşi termenul de valabilitate indicat în carnetul respectiv.

18. Termenul pentru reexport/reintroducere a mărfurilor transportate sub acoperirea Carnetului ATA se determină de către organele vamale ţinînd cont tipul mărfurilor conform prevederilor din anexele la Convenţie (art.4 al Cap.III din Anexa B. 1; art.5 al Cap. III din Anexa B.2; art. 6 al Cap. II din Anexa B.3; art. 5 al Cap. III din Anexa B.5; art.5 al cap. III din Anexa B.6; art.4 al Cap. III din Anexa B.7; art.5 al Cap. III din Anexa B.9; art. 6 al Cap. III din Anexa D; art. 8 al Cap. III din Anexa E) şi nu poate să depăşească termenul de valabilitate al acestui carnet.

20. Controlul asupra respectării termenului de admitere temporară se efectuează de către biroul vamal (în continuare biroul vamal de control) unde a fost perfectat Carnetul ATA.

24. În cazul în care mărfurile exportate temporar nu sunt reintroduse pe teritoriul vamal, acestea urmează a fi plasate sub o altă destinaţie vamală admisă conform legislaţiei în vigoare. Vămuirea acestor mărfuri se efectuează la biroul vamal de control cu prezentarea concomitent cu declaraţia vamală a actelor necesare în scopuri vamale şi a Carnetului ATA respectiv.

Instrucţiune privind controlul şi evidenţa operaţiunilor de vămuire cu Carnetele ATA, anexa nr.2 la Ordinul Serviciului Vamal nr. 330 din 30.07.2014:

2. Stabilirea şi controlul respectării termenului de admitere temporară a mărfurilor transportate sub acoperirea Carnetului ATA se efectuează de către biroul vamal de control. La stabilirea termenului de admitere temporară/export temporar se ia în consideraţie termenul de valabilitate a Carnetului ATA şi termenul de reexport al mărfurilor în conformitate cu anexele aplicabile din Convenţe (Cap. III, art. 4 alin. 1 din Anexa B.1; Cap. III, art. 5 din Anexa B.2; Cap. II, art. 6 din Anexa B.3; Cap.III, art. 5 din Anexa B.5; Cap. III, art. 5 din Anexa B.6; Cap. III, art. 4 din Anexa B.7; Cap. III, art. 5 din Anexa B. 9; Cap. III, art. 6 din Anexa D; Cap. III, art.8 din Anexa E).

3. Termenul de admitere temporară/export temporar acordat iniţial poate fi prelungit la decizia Serviciului Vamal, în baza unei cereri întemeiate a titularului Carnetului ATA, sau a reprezentantului său, dar nu poate depăşi termenul de valabilitate a acestuia.

4. La expirarea termenului de admitere temporară/export temporar sau de valabilitate a Carnetului ATA, mărfurile pot fi plasate sub o altă destinaţie vamală în condiţiile legislaţiei în vigoare.

9. Regimul de admitere temporară/export temporar se consideră încheiat total după perfectarea corespunzătoare a reexportului/reintroducerii şi confirmat total după primirea de către biroul vamal de control a voletului detaşabil corespunzător operaţiunii în original sau a probelor alternative în care figurează întreaga cantitate de marfă.

Regulamentul de aplicare a destinaţiilor vamale prevăzute de Codul vamal al Republicii Moldova, anexa nr.1 la Hotărîrea Guvernului nr.1140 din 2 noiembrie 2005:

45. Supravegherea vamală cuprinde orice acţiune a organelor vamale în vederea asigurării respectării reglementărilor vamale şi a altor norme aplicabile mărfurilor şi mijloacelor de transport aflate sub supraveghere vamală.

46. Sînt supuse supravegherii vamale:

a) mărfurile, mijloacele de transport şi bunurile nevămuite la intrarea în ţară;

b) mărfurile şi bunurile aflate în regimuri suspensive;

c) navele sub pavilion străin şi aeronavele străine, pe timpul staţionării în apele teritoriale sau în porturi şi, după caz, pe aeroporturi;

d) mărfurile care au beneficiat de tratamente tarifare favorabile şi au fost puse în liberă circulaţie cu acordarea de facilităţi fiscale şi vamale.

Raportând prevederile normelor citate la circumstanțele cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru reține că, la data de 25.06.2020, în baza Carnetului ATA nr. MD *****, Î.C.S. „Strabag" S.R.L. i-a fost autorizat exportul temporar a mărfii „Topographic Equipment trimble SPS 930", ulterior acesta a fost înlocuit cu carnetul nr. *****, care la rîndul său a fost înlocuit cu carnetul nr. MD *****, fiind stabilit terme limită de reimport a mărfurilor pînă la 05.06.2021.

Din Raport de Serviciu Tehnic, eliberat se compania SITECH Baltic, urmează că, stația Trimble Total a suferit daune fizice grave. Dispozitivul este complet nefuncțional: nu se mișcă și nu răspunde la încercările de conectare cu software-ul de diagnosticare. Reconstituirea aparatului la acuratețea lui originală nu poate fi garantată din cauza *deteriorărilor structurale* și a *defectării componentelor electronice*. Costul total pentru reconstituirea dispozitivului va depăși prețul de achiziție al unui dispozitiv nou.

Conform art.14 alin.(3) din Convenția privind admiterea temporară încheiată la Istambul la 26.06.1990, Încheierea regimului de admitere temporară poate fi, de asemenea, realizată la cererea persoanei interesate, dacă aceasta aduce autorităților vamale dovada distrugerii sau pierderii totale a mărfurilor (inclusiv a mijloacelor de transport), ca urmare a unui accident sau a unui caz de forță majoră. În acest caz beneficiarul admiterii temporare va fi scutit de plata drepturilor și taxelor de import.

La 29 iulie 2021, de către Biroul Vamal Centru a fost emisă Decizia de regularizare nr.1327 în privința Î.C.S. „Strabag" S.R.L., astfel regimul vamal suspensiv acordat în baza Carnetului ATA nr.MD ***** din 25.06.2020, a fost închis din oficiu de către Serviciul Vamal.

La 23 iulie 2022, în registrul de evidență al sesizărilor cu privire la contravenții RESC a Biroului Vamal Centru, a fost înregistrată sesizarea nr.3196, pe faptul încălcării termenului de admitere temporară de către Î.C.S. „Strabag" S.R.L. (f.d. 135 dosar administrativ vol.I)

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție numărul ***** din **17.06.2022**, s-a constatat că: *„La data de 25.06.2020, în baza Carnetului ATA nr. MD *****, Î.C.S. „Strabag" S.R.L. i-a fost autorizat exportul temporar a mărfii „Topographic Equipment trimble SPS 930", ulterior acesta a fost înlocuit cu carnetul nr. *****, care la rîndul său a fost înlocuit cu carnetul nr. MD *****, fiind stabilit terme limită de reimport a mărfurilor pînă la 05.06.2021.*

La data de 29.07.2021, în temeiul Deciziei de Regularizare nr. 1327, cu valoarea mărfurilor de 221 511,45 lei, regimul vamal indicat supra a fost închis din oficiu. În cadrul examinării cazului s-a stabilit că marfa a fost deteriorată, fiind prezentat raportul f/n emis de Sitech Baltic, din 02.07.2021. De menționat că titularul regimului nu a informat Serviciul Vamal al R. Moldova despre deteriorarea utilajului și nu a solicitat închiderea regimului pînă la expirarea termenului.

*Astfel, factorii de decizie ai Î.C.S. „Strabag" S.R.L. au ignorat obligația stabilită de Carnetul ATA nr. MD ***** din 05.06.2020, de a restitui mărfurile pe teritoriul R. Moldova pînă la expirarea termenului stabilit, respectiv regimul vamal suspensiv a fost închis din oficiu."*

Fapta a fost încadrată în prevederile art. 231 pct. 17) lit. b) Cod vamal *(nererespectarea obligației stabilite de Carnetul ATA de a restitui mărfurile pe teritoriul Republicii Moldova până la expirarea termenului stabilit)*, pentru care sancțiunea este prevăzută în baza art. 232 alin. (1) pct. h) Cod vamal.

Prin decizia asupra cazului de contravenție vamală numărul ***** din **17.06.2022**, s-a decis să îl recunoască vinovat privind săvârșirea contravenției imputate pe Î.C.S. „Strabag" S.R.L., aplicându-i sancțiunea conform: art. 232 alin. (1) lit. h) Cod Vamal, sub formă de amendă în valoare de 10 % din valoarea obiectului contravenției 221 511,49 lei, ceea ce constituie 22 151 lei 15 bani.

În conformitate cu materialele cauzei și cadrul legal în vigoare la data inițierii procedurii administrative, Completul judiciar reține că instanța de fond just a statuat da procesul-verbal cu privire la contravenție nr. ***** și decizia de sancționare nr. ***** din 17.06.2022 sunt pe deplin legale și temeinice, iar contestarea acestora de către reclamantul Î.C.S. „Strabag" S.R.L. este neîntemeiată.

Fapta reținută în sarcina Î.C.S. „Strabag" S.R.L. întrunește în mod ireproșabil elementele constitutive ale contravenției prevăzute de art. 231 pct. 17) lit. b) din Codul vamal (nerespectarea obligației de a returna pe teritoriul vamal mărfurile scoase anterior, dacă returnarea lor este obligatorie).

Conform pct. 7 și pct. 18 din Metodologia de perfectare a Carnetului ATA (Ordinul SV nr. 330/2014), termenul de export temporar nu poate depăși termenul de valabilitate al carnetului.

Reclamantului/intimat i-a fost stabilit un termen-limită clar și imperativ pentru reimportul utilajului („Topographic Equipment trimble SPS 930”), valabil până la data de 05.06.2021.

Până la data de 05.06.2021, Î.C.S. „Strabag” S.R.L. nu a reintrodus marfa pe teritoriul Republicii Moldova și nici nu a solicitat plasarea acesteia sub o altă destinație vamală permisă de lege. Potrivit pct. 9 din Instrucțiunea conexă, regimul se consideră încheiat doar după perfectarea corespunzătoare a reimportului. Ca urmare a acestei inacțiuni, regimul a fost închis din oficiu de către organul vamal abia la 29.07.2021, prin Decizia de regularizare nr. 1327.

Deși Î.C.S. „Strabag” S.R.L. a invocat, ca element exonerator de răspundere, faptul că utilajul a suferit daune fizice grave și este nefuncțional, conform raportului din 02.07.2021, acest argument este viciat juridic din două considerente:

- titularul regimului avea obligația legală de a informa imediat Serviciul Vamal despre apariția incidentului și de a solicita închiderea legală sau modificarea regimului *înainte* de expirarea termenului limită (05.06.2021). Î.C.S. „Strabag” S.R.L. nu a otificat autoritatea autoritatea vamală în acest sens.

- Raportul tehnic este datat 02.07.2021, adică a fost emis *după* ce termenul legal de reimport din 05.06.2021 fusese deja încălcat. La data emiterii raportului, contravenția vamală de nerespectare a termenului era deja consumată în formă completă.

Deși art. 14 alin. (3) din Convenția privind admiterea temporară permite încheierea regimului în caz de distrugere sau pierdere totală, această procedură se realizează exclusiv „la cererea persoanei interesate, dacă aceasta aduce autorităților vamale dovada”. Î.C.S. „Strabag” S.R.L. nu a depus o astfel de cerere în termenul legal, pierzând beneficiul exonerării.

Prin urmare, procesul-verbal și decizia nr. ***** au fost întocmite cu respectarea riguroasă a competenței funcționale și a normelor de procedură prevăzute de Codul vamal și Codul contravențional.

În conformitate cu regulamentele interne ale Serviciului Vamal (Ordinul SV nr. 27-O/2016), competența de constatare și cea de sancționare sunt separate în mod legal. Colaboratorul vamal din cadrul subdiviziunii de procedură contravențională are atribuția de a colecta probele și de a încheia procesul-verbal cu privire la contravenție. Conducerea biroului vamal (șeful sau șeful-adjunct) deține competența exclusivă de a examina dosarul și de a adopta decizia de aplicare a sancțiunii.

Faptul că procesul-verbal a fost întocmit de agentul constatator, iar decizia de sancționare a fost semnată de către Șeful-adjunct al Biroului Vamal Centru, reprezintă o aplicare strictă a legii, asigurând imparțialitatea decizională, și nu un viciu de procedură.

Potrivit art. 229 alin. (3) din Codul vamal, persoanele juridice care desfășoară activitate de întreprinzător sunt pasibile de răspundere materială directă în conformitate cu prevederile Codului vamal. Procedura aplicată a respectat integral prevederile art. 233 din Codul vamal, fapta fiind corect încadrată juridic.

Autoritatea vamală a manifestat o maximă clemență și a respectat principiul proporționalității la stabilirea cuantumului amenzii. Aplicarea minimului special: Cadrul legal aplicabil, respectiv art. 232 alin. (1) lit. h) din Codul vamal, prevede pentru această abatere o sancțiune cu amendă cuprinsă între 10% și 100% din valoarea mărfurilor care au constituit obiectul contravenţiei.

Prin Decizia nr. *****, deși Î.C.S. „Strabag" S.R.L. a manifestat neglijență totală în raport cu obligațiile vamale asumate prin Carnetul ATA, Biroul Vamal Centru a aplicat amenda în cuantum de exact 10% (minimul prevăzut de lege) din valoarea utilajului de 221 511,45 lei, stabilind suma de 22 151 lei 15 bani. Această sancțiune este strict proporțională, legală și reflectă un echilibru corect între gradul de pericol social al faptei (afectarea supravegherii vamale instituite prin pct. 45 și 46 din HG nr. 1140/2005) și circumstanțele specifice ale cazului.

În lumina celor expuse supra, Completul judiciar conchide că, procesul-verbal și decizia de sancționare nr. ***** din 17.06.2022 au fost emise în strictă conformitate cu legea, actul material de încălcare a termenului de reimport fiind pe deplin demonstrat.

Totodată, Completul judiciar reține că, la 03.12.2020 Serviciul Vamal urmare a examinării demersului parvenit din partea Î.C.S. „Strabag" S.R.L. referitor la prelungirea termenului la autorizațiile de admitere temporară nr. ADMTEMP***** din 14.09.2015, nr. ADMTEMP***** din 15.09.2015, nr. ***** din 19.08.2016, nr. ADMTEMP*****din 25.11.2015, nr. ADMTEMP***** din 26.11.2015, nr. ADMTEMP***** din 18.10.2016, a dispus autorizarea prelungirii termenului de admitere temporară asupra mărfurilor, indicate în autorizațiile de admitere temporară până la 31.12.2021. Totodată Î.C.S. „Strabag" S.R.L. a fost atenționat referitor la obligativitatea plasării în altă destinație vamală a mărfurilor, până la expirarea termenului de admitere temporară. (f.d. 34-35, Vol.I)

La 12 ianuarie 2022, Î.C.S. „Strabag" S.R.L. a depus în adresa Biroului Vamal Centru cererea înregistrată cu nr.495, solicitând prelungirea termenului de admitere temporară până la 31.07.2021 pentru mărfurile introduse temporar în baza autorizațiilor de admitere temporară nr. ADMTEMP***** din 14.09.2015, nr. ADMTEMP***** din 15.09.2015, nr. ***** din 19.08.2016, nr.

ADMTEMP*****din 25.11.2015, nr. ADMTEMP***** din 26.11.2015, nr. ADMTEMP***** din 18.10.2016. (f.d. 36-38, Vol.I)

La 14 ianuarie 2022, de către Biroul Vamal Centru a fost emise Deciziile de regularizare nr.67, 68, 69, 70, 71 și 72 în privința Î.C.S. „Strabag" S.R.L., prin care a fost dispusă încheierea din oficiu a regimurilor vamale „admitere temporară", în urma nesoluționării situației mărfurilor în termenul aprobat de derulare a regimului vamal de admitere temporară, acordat în baza autorizațiilor nr. ADMTEMP***** din 14.09.2015, nr. ADMTEMP***** din 15.09.2015, nr. ***** din 19.08.2016, nr. ADMTEMP*****din 25.11.2015, nr. ADMTEMP***** din 26.11.2015, nr. ADMTEMP***** din 18.10.2016. (f.d. 41-49, Vol.I)

Iar, la 12 ianuarie 2022, în Registrul de evidență al sesizărilor cu privire la contravenții RESC a Biroului Vamal Centru, au fost înregistrate sesizările nr. 110, 112, 113, 114, 115, 116 pe faptul încălcării termenului de admitere temporară de către Î.C.S. „Strabag" S.R.L. (f.d. 83, 43, 7 dosar administrativ vol.I, f.d.90, 46, 7 dosar administrativ vol.II)

Drept urmare:

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție numărul ***** din **17.06.2022**, s-a constatat că: *„În baza declarațiilor vamale: 3029i59496 din 14.09.2015, 3029i59497 din 14.09.2015, 3029i59499 din 14.09.2015, 3029i59583 din 15.09.2015, 3029i59587 din 15.09.2015, 3029i59588 din 15.09.2015, 3029i59591 din 15.09.2015, 3029i59593 din 15.09.2015, 3029i59498 din 14.09.2015, 3030i15794 din 14.09.2015, 3030i15809 din 15.09.2015 de către Î.C.S. „Strabag" S.R.L., *****, a fost plasat în regim vamal de admitere temporară marfa „Stație de beton, BHS Modulmix 200, în stare dezasamblată – 1 unit.". Conform autorizației ***** din 14.09.2015, cu prelungirile ulterioare, termenul în care mărfurilor trebuia să li se atribuie o altă destinație vamală a fost stabilit pînă la 31.12.2021.*

*Luînd în considerație faptul că mărfii nu i-a fost atribuită o altă destinație vamală, regimul vamal de admitere temporară deschis în baza autorizației ***** din 14.09.2015 a fost închis, de către Serviciul Vamal, din oficiu, prin decizia de regularizare nr. 70 din 14.01.2022, valoarea statistică a mărfii fiind de 10 411 087,59 lei.*

*Astfel, factorii de decizie ai Î.C.S. „Strabag" S.R.L. nu au respectat condițiile stabilite de autorizația de admitere temporară ***** din 14.09.2015, de a atribui mărfurilor o altă destinație vamală în termenul stabilit, respectiv regimul vamal suspensiv a fost închis din oficiu."*

Fapta a fost încadrată în prevederile art. 231 pct. 5) Cod vamal *(nerespectarea condițiilor stabilite de autorizația de admitere temporară)*, pentru care sancțiunea este prevăzută în baza art. 232 alin. (1) lit. a) Cod vamal.

Prin decizia asupra cazului de contravenție vamală numărul ***** din **17.06.2022**, s-a decis să îl recunoască vinovat privind săvârșirea contravenției imputate pe Î.C.S. „Strabag” S.R.L., aplicându-i sancțiunea conform: art. 232 alin. (1) lit. a) Cod Vamal, sub formă de amendă în valoare de 40 % din valoarea obiectului contravenției 10 411 087,59 lei, ceea ce constituie 4 164 435 lei 04 bani.

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție numărul ***** din **17.06.2022**, s-a constatat că: *„ În baza declarației vamale: 3029i78765 din 25.11.2015 de către Î.C.S. „Strabag” S.R.L., *****, a fost plasat în regim vamal de admitere temporară marfa „Autovehicul pentru transportul mărfurilor – 1 unit.” și „Remorcă pentru transportul mărfurilor – 1 unit.”. Conform autorizației ***** din 26.11.2015, cu prelungirile ulterioare, termenul în care mărfurilor trebuia să li se atribuie o altă destinație vamală a fost stabilit pînă la 31.12.2021. În temeiul declarației vamale 2070i78411 din 21.09.2018 a fost exportată marfa „Autovehicul pentru transportul mărfurilor – 1 unit.”.*

*Luînd în considerație faptul că mărfii „Remorcă pentru transportul mărfurilor – 1 unit.” nu i-a fost atribuită o altă destinație vamală, regimul vamal de admitere temporară deschis în baza autorizației ***** din 26.11.2015 a fost închis, de către Serviciul Vamal, din oficiu, prin decizia de regularizare nr. 68 din 14.01.2022, valoarea statistică a mărfii fiind de 30 560,70 lei.*

*Astfel, factorii de decizie ai Î.C.S. „Strabag” S.R.L. nu au respectat condițiile stabilite de autorizația de admitere temporară ***** din 26.11.2015, de a atribui mărfurilor o altă destinație vamală în termenul stabilit, respectiv regimul vamal suspensiv a fost închis din oficiu.”*

Fapta a fost încadrată în prevederile art. 231 pct. 5) Cod vamal *(nerespectarea condițiilor stabilite de autorizația de admitere temporară)*, pentru care sancțiunea este prevăzută în baza art. 232 alin. (1) lit. a) Cod vamal.

Prin decizia asupra cazului de contravenție vamală numărul ***** din **17.06.2022**, s-a decis să îl recunoască vinovat privind săvârșirea contravenției imputate pe Î.C.S. „Strabag” S.R.L., aplicându-i sancțiunea conform: art. 232 alin. (1) lit. a) Cod Vamal, sub formă de amendă în valoare de 50 % din valoarea obiectului contravenției 30 560,70 lei, ceea ce constituie 15 280 lei 35 bani.

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție numărul ***** din **17.06.2022**, s-a constatat că: *„În baza declarațiilor vamale: 3029i53476 din 19.08.2016 și 3029i53484 din 19.08.2016 de către Î.C.S. „Strabag” S.R.L., *****, a fost plasat în regim vamal de admitere temporară marfa „Părți a stației de beton în stare dezasamblată”. Conform autorizației ***** din 19.08.2016, cu prelungirile ulterioare, termenul în care mărfurilor trebuia să li se atribuie o altă destinație vamală a fost stabilit pînă la 31.12.2021.*

*Luînd în considerație faptul că mărfii Părți a stației de beton în stare dezasamblată" nu i-a fost atribuită o altă destinație vamală, regimul vamal de admitere temporară deschis în baza autorizației ***** din 19.08.2016 a fost închis, de către Serviciul Vamal, din oficiu, prin decizia de regularizare nr. 69 din 14.01.2022, valoarea statistică a mărfii fiind de 1 171 493,50 lei.*

*Astfel, factorii de decizie ai Î.C.S. „Strabag" S.R.L. nu au respectat condițiile stabilite de autorizația de admitere temporară ***** din 19.08.2016, de a atribui mărfurilor o altă destinație vamală în termenul stabilit, respectiv regimul vamal suspensiv a fost închis din oficiu."*

Fapta a fost încadrată în prevederile art. 231 pct. 5) Cod vamal *(nerespectarea condițiilor stabilite de autorizația de admitere temporară)*, pentru care sancțiunea este prevăzută în baza art. 232 alin. (1) lit. a) Cod vamal.

Prin decizia asupra cazului de contravenție vamală numărul ***** din **17.06.2022**, s-a decis să îl recunoască vinovat privind săvârșirea contravenției imputate pe Î.C.S. „Strabag" S.R.L., aplicându-i sancțiunea conform: art. 232 alin. (1) lit. a) Cod Vamal, sub formă de amendă în valoare de 60 % din valoarea obiectului contravenției 1 171 493,50 lei, ceea ce constituie 702 896 lei 10 bani.

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție numărul ***** din **17.06.2022**, s-a constatat că: *„În baza declarației vamale: 3029i68501 din 18.10.2016 de către Î.C.S. „Strabag" S.R.L., *****, a fost plasat în regim vamal de admitere temporară marfa cu valoarea factuală de 34041,40 EUR. Conform autorizației ADMTEMP***** din 18.10.2016, cu prelungirile ulterioare, termenul în care mărfurilor trebuia să li se atribuie o altă destinație vamală a fost stabilit pînă la 31.12.2021.*

*În baza declarațiilor vamale 2070i78413 din 21.09.2018 și 2070i106752 din 12.11.2020 o parte din mărfuri au fost reexportate. Luînd în considerație faptul că mărfii „Mașină de turnare la rece a betonului, marca OAT, TIPKVM001 – 1 unit." nu i-a fost atribuită o altă destinație vamală, regimul vamal de admitere temporară deschis în baza autorizației ADMTEMP***** din 18.10.2016 a fost închis, de către Serviciul Vamal, din oficiu, prin decizia de regularizare nr. 71 din 14.01.2022, valoarea statistică a mărfii fiind de 10 492,51 lei.*

*Astfel, factorii de decizie ai Î.C.S. „Strabag" S.R.L. nu au respectat condițiile stabilite de autorizația de admitere temporară ADMTEMP***** din 18.10.2016, de a atribui mărfurilor o altă destinație vamală în termenul stabilit, respectiv regimul vamal suspensiv a fost închis din oficiu."*

Fapta a fost încadrată în prevederile art. 231 pct. 5) Cod vamal *(nerespectarea condițiilor stabilite de autorizația de admitere temporară)*, pentru care sancțiunea este prevăzută în baza art. 232 alin. (1) lit. a) Cod vamal.

Prin decizia asupra cazului de contravenție vamală numărul ***** din **17.06.2022**, s-a decis să îl recunoască vinovat privind săvârșirea contravenției

imputate pe Î.C.S. „Strabag” S.R.L., aplicându-i sancțiunea conform: art. 232 alin. (1) lit. a) Cod Vamal, sub formă de amendă în valoare de 70 % din valoarea obiectului contravenției 10 492,51 lei, ceea ce constituie 7 344 lei 76 bani.

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție numărul ***** din **17.06.2022**, s-a constatat că: *„În baza declarației vamale: 3029i78705 din 25.11.2015 de către Î.C.S. „Strabag” S.R.L., *****, a fost plasat în regim vamal de admitere temporară marfa „Diverse mașini – unelte pentru prelucrarea betonului”. Conform autorizației ***** din 25.11.2015, cu prelungirile ulterioare, termenul în care mărfurilor trebuia să li se atribuie o altă destinație vamală a fost stabilit pînă la 31.12.2021.*

*În baza declarațiilor vamale 2070i78415 din 21.09.2018 și 2070i106764 din 12.11.2020 o parte din mărfuri au fost reexportate. Luînd în considerație faptul că mărfii „Mașină de curățit suturi, marca Lissmac, Seria F31H1107 – 1 unit.” nu i-a fost atribuită o altă destinație vamală, regimul vamal de admitere temporară deschis în baza autorizației ***** din 25.11.2015 a fost închis, de către Serviciul Vamal, din oficiu, prin decizia de regularizare nr. 72 din 14.01.2022, valoarea statistică a mărfii fiind de 9 405,97 lei.*

*Astfel, factorii de decizie ai Î.C.S. „Strabag” S.R.L. nu au respectat condițiile stabilite de autorizația de admitere temporară ***** din 25.11.2015, de a atribui mărfurilor o altă destinație vamală în termenul stabilit, respectiv regimul vamal suspensiv a fost închis din oficiu.”*

Fapta a fost încadrată în prevederile art. 231 pct. 5) Cod vamal *(nerespectarea condițiilor stabilite de autorizația de admitere temporară)*, pentru care sancțiunea este prevăzută în baza art. 232 alin. (1) lit. a) Cod vamal.

Prin decizia asupra cazului de contravenție vamală numărul ***** din **17.06.2022**, s-a decis să îl recunoască vinovat privind săvârșirea contravenției imputate pe Î.C.S. „Strabag” S.R.L., aplicându-i sancțiunea conform: art. 232 alin. (1) lit. a) Cod Vamal, sub formă de amendă în valoare de 80 % din valoarea obiectului contravenției 9 405,97 lei, ceea ce constituie 7 524 lei 78 bani.

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție numărul***** din **17.06.2022**, s-a constatat că: *„În baza declarației vamale: 3029i59599 din 15.09.2015 de către Î.C.S. „Strabag” S.R.L., *****, a fost plasat în regim vamal de admitere temporară marfa „Container-Atelier, tip 562.6749.203 – 1 unit” și „Container – depozit, tip 562.6749.203-1 – 1 unit.”. Conform autorizației ***** din 15.09.2015, cu prelungirile ulterioare, termenul în care mărfurilor trebuia să li se atribuie o altă destinație vamală a fost stabilit pînă la 31.12.2021.*

*Luînd în considerație faptul că mărfurilor „Container-Atelier, tip 562.6749.203 – 1 unit” și „Container – depozit, tip 562.6749.203-1 – 1 unit.” nu le-a fost atribuită o altă destinație vamală, regimul vamal de admitere temporară deschis în baza autorizației ***** din 15.09.2015 a fost închis, de către Serviciul*

Vamal, din oficiu, prin decizia de regularizare nr. 67 din 14.01.2022, valoarea statistică a mărfii fiind de 244 730,08 lei.

*Astfel, factorii de decizie ai Î.C.S. „Strabag" S.R.L. nu au respectat condițiile stabilite de autorizația de admitere temporară ***** din 15.09.2015, de a atribui mărfurilor o altă destinație vamală în termenul stabilit, respectiv regimul vamal suspensiv a fost închis din oficiu."*

Fapta a fost încadrată în prevederile art. 231 pct. 5) Cod vamal *(nerespectarea condițiilor stabilite de autorizația de admitere temporară)*, pentru care sancțiunea este prevăzută în baza art. 232 alin. (1) lit. a) Cod vamal.

Prin decizia asupra cazului de contravenție vamală numărul***** din **17.06.2022**, s-a decis să îl recunoască vinovat privind săvârșirea contravenției imputate pe Î.C.S. „Strabag" S.R.L., aplicându-i sancțiunea conform: art. 232 alin. (1) lit. a) Cod Vamal, sub formă de amendă în valoare de 90 % din valoarea obiectului contravenției 244 730,08 lei, ceea ce constituie 220 257 lei 07 bani.

Completul judiciar reșine că, în conformitate cu art. 228 și art. 229 alin. (3) din Codul vamal, persoanele juridice sunt pasibile de răspundere materială imperativă pentru încălcarea reglementărilor vamale.

Textul legii nu oferă organului vamal un drept discreționar de a aprecia dacă aplică sau nu sancțiunea, ci instituie o obligație legală de a constata și sancționa fapta din momentul în care termenele au fost depășite.

Prin urmare, sancționarea nu reprezintă un „abuz de putere" sau o „exercitare frauduloasă a dreptului discreționar", ci îndeplinirea atribuțiilor de serviciu privind apărarea securității economice a statului.

În speță, Î.C.S. „Strabag" S.R.L. a invocat o întârziere „minoră" de 7 zile lucrătoare și faptul că a depus o solicitare de prelungire la data de 12.01.2022.

Instanța de apel reține că, potrivit art. 69 din Codul vamal și punctului 31 alin. (5) din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 4/2010, regimurile vamale suspensive sunt operațiuni cu titlu temporar, iar cererea de prelungire a termenului poate fi aprobată exclusiv dacă este depusă în cadrul termenului acordat inițial (adică până la 31.12.2021).

La data de 01.01.2022, prin simplul fapt al neîndeplinirii obligației de reexport sau de atribuire a unei noi destinații vamale, fapta prevăzută de art. 231 pct. 5) Cod vamal s-a consumat în mod deplin și ireversibil. Buna-credință invocată ulterior sau „eroarea umană" nu înlătură caracterul ilicit al inacțiunii societății. Or, 0rin autorizațiile emise, termenul imperativ a fost stabilit până la data de 31.12.2021. Până la această dată, Î.C.S. „Strabag" S.R.L. nu a atribuit mărfurilor nicio altă destinație vamală și nici nu a solicitat prelungirea termenului.

Cererea de prelungire a fost depusă abia la 12.01.2022, adică după omiterea și expirarea termenului legal. Prin urmare, la data de 14.01.2022, când Serviciul

Vamal a închis regimurile din oficiu (prin deciziile de regularizare nr. 67-72), contravențiile materiale prevăzute de art. 231 pct. 5) Cod vamal (nerespectarea termenelor și condițiilor regimului suspensiv) erau deja consumate în formă completă. Obligația de diligență îi revenea exclusiv titularului regimului.

Drept urmare, autoritatea vamală a aplicat sancțiunile în limitele stricte ale marjei prevăzute de art. 232 alin. (1) lit. a) Cod vamal (care permite amenzi de la 40% la 100% din valoarea mărfurilor care au constituit obiectul contravenţiei).

Stabilirea procentelor (40%, 50%, 60%, 70%, 80%, 90%) s-a făcut în mod individualizat, ținându-se cont de un element agravant cert: Î.C.S. „Strabag" S.R.L. a săvârșit concomitent o pluralitate de contravenții vamale similare (7 fapte distincte). Prin urmare, acuzația de rea-credință a autorității este nefondată, sancțiunile fiind direct proporționale cu gravitatea și numărul abaterilor constatate.

Completul judiciar subliniază că, instanța de fond a confundat natura juridică a sancțiunii aplicate, extinzând nejustificat analiza către alte coduri, deși articolele 230 și 231 din Codul vamal operează o demarcație clară și absolută între două tipuri de răspunderi diferite.

Articolul 230 din Codul vamal delimitează strict sfera de aplicare a Codului contravențional, stabilind că acesta se aplică doar pentru *„încălcările regulilor vamale cu răspundere contravențională"*.

În contrapondere, articolul 231 din Codul vamal instituie o categorie juridică distinctă și autonomă: *„încălcarea reglementărilor vamale pasibilă de răspundere materială"*.

Prin urmare, din moment ce fapta Î.C.S. „Strabag" S.R.L. (persoană juridică) constând în nerespectarea termenelor regimului suspensiv este încadrată expres la art. 231 pct. 5) din Codul vamal, aceasta este o contravenție vamală cu răspundere materială, fiind guvernată în exclusivitate de normele Codului vamal, fără nicio interferență cu regulile de procedură sau individualizare din Codul contravențional.

Instanța de fond a desconsiderat caracterul special și strict al textului de la articolul 232 alin. (1) lit. a) din Codul vamal. Norma stabilește direct, clar și fără echivoc sancțiunea specifică pentru persoanele juridice care comit fapta prevăzută la art. 231 pct. 5): *„sînt sancţionate cu amendă de la 40% la 100% din valoarea mărfurilor care au constituit obiectul contravenţiei sau cu confiscarea lor"*.

Această formulare nu lasă loc pentru aplicarea normelor generale din Codul administrativ (privind proporționalitatea sau oportunitatea actului) și nici pentru mecanismele de reducere/atenuare din Codul contravențional. Legiuitorul a prevăzut o marjă procentuală fixă raportată strict la *valoarea mărfurilor*, iar organul vamal a aplicat sancțiunea în interiorul acestei marje legale (între 40% și 100%).

Tragerea la răspundere în temeiul art. 231 pct. 5) și aplicarea amenzii conform art. 232 alin. (1) lit. a) din Codul vamal constituie un mecanism de constrângere patrimonială de drept public, specific și independent.

Instanța de fond a analizat în mod eronat validitatea procedurii de sancționare aplicând cerințele structurale rigide ale procesului-verbal prevăzute de art. 443 din Codul contravențional. Cu toate acestea, în materia contravențiilor vamale pasibile de răspundere materială a persoanelor juridice, actul central, autonom și definitiv de sancționare este exclusiv Decizia organului vamal, reglementată structural de art. 268 din Codul vamal.

Articolul 268 alin. (5) din Codul vamal stabilește o structură exhaustivă și specială pe care trebuie să o îmbrace actul de sancționare (literele a) - h)).

Din moment ce însuși textul hotărârii instanței de fond recunoaște că *„deciziile asupra cauzelor de contravenție vamală cuprind toate mențiunile prevăzute de art. 268 alin. (5) din Cod vamal”*, orice analiză paralelă sau exigență structurală derivată din Codul contravențional (cum sunt elementele de la art. 443) devine irelevantă.

Deși art. 443 din Codul contravențional impune o anumită structură pentru procesele-verbale, această normă generală nu poate fi extinsă pentru a invalida sau concura cu structura deciziei stabilită de legislația vamală specială.

Cerințele de la art. 268 alin. (5) lit. e) și f) din Codul vamal (consemnarea circumstanțelor constatate și indicarea articolului din Codul vamal care prevede răspunderea) reprezintă echivalentul special și absolut al cerințelor de descriere și încadrare a faptei. Prin urmare, organul vamal s-a conformat exact standardului structural impus de legea specială. Instanța de fond nu poate reține o lipsă de legalitate structurală a procedurii de sancționare atâta timp cât standardul special de text de la art. 268 a fost integral respectat și confirmat chiar de către instanță.

Articolul 268 alin. (5) lit. g) și h) din Codul vamal obligă la includerea în decizie a soluției propriu-zise și a căilor de atac, asigurând pe deplin dreptul la apărare și claritatea actului. Evaluarea structurii actelor prin prisma altor coduri ignoră faptul că standardul de validitate structurală pentru sancțiunile materiale aplicate persoanelor juridice este exclusiv cel din Codul vamal.

Din moment ce deciziile de sancționare conțin denumirea organului, datele colaboratorului, datele contravenientului Î.C.S. „Strabag” S.R.L., circumstanțele depășirii termenului regimului suspensiv, încadrarea în baza art. 231 pct. 5) și termenele de atac, structura actului a permis Î.C.S. „Strabag” S.R.L. să înțeleagă exact acuzația și să o conteste.

Odată ce cerințele structurale de la art. 268 alin. (5) au fost îndeplinite, instanța de fond a reținut în mod neîntemeiat și contradictoriu aspecte legate de structura formală a procesului-verbal din Codul contravențional pentru a justifica admiterea parțială a acțiunii.

Totodată Completul judiciar reține că, instanța de fond a apelat în mod nejustificat la art. 3 din Codul contravențional pentru a dispune reducerea amenzilor, invocând principiul legii mai blânde. Acest mecanism este total străin cauzei din următoarele considerente:

După cum s-a demonstrat supra, prin prisma art. 230 și art. 231 din Codul vamal, legiuitorul a separat clar contravențiile cu răspundere contravențională de cele cu răspundere materială a persoanelor juridice.

Articolul 3 din Codul contravențional reglementează strict acțiunea în timp a legii *contravenționale* (amenzi contravenționale aplicate în baza acestui cod). El nu poate fi extins prin analogie pentru a modifica retroactiv o sancțiune de natură *materială* (patrimonială), care este guvernată exclusiv de textul special al art. 232 din Codul vamal.

Trimiterea pe care instanța o face la art. 229 alin. (1) și art. 254 din Codul vamal vizează doar *drepturile și obligațiile procedurale* ale contravenientului în cadrul procesului, nicidecum modificarea cuantumului sancțiunilor materiale de fond prin norme din afara Codului vamal.

Însuși textul citat de instanță din articolul 6 alin. (2) din Codul vamal anulează concluzia la care aceasta a ajuns. Norma stipulează clar: *„Activitatea vamală se desfășoară în conformitate cu legislația care este în vigoare la data la care organul vamal a primit declarația vamală și alte documente...”*.

Faptele de nerespectare a termenelor regimului suspensiv s-au consumat în anul 2022, sub egida vechiului Cod vamal, dată la care au fost emise și deciziile de sancționare, inclusiv nr. ***** și*****.

La momentul constatării și sancționării, singurul text de lege aplicabil era art. 232 alin. (1) lit. a) din Codul vamal, care impunea o amendă de la 40% la 100% din valoarea mărfurilor. Aplicarea în mărime de 80%, respectiv 90% s-a făcut în deplină concordanță cu legea în vigoare la momentul comiterii și constatării faptei.

Instanța de fond a operat o selecție neîntemeiată și trunchiată a prevederilor din noul Cod vamal pentru a reduce sancțiunea, ignorând structura reală a noii norme. Instanța a reținut că noul cod prevede la art. 383 alin. (1) o amendă de la 20% la 70% pentru nerespectarea *obligațiilor sau condițiilor* regimului special. Totuși, instanța omite în mod deliberat alineatul (2) al aceluiași articol 383, pe care îl citează dar nu îl aplică, deși acesta reglementează exact fapta din speță: *„Nerespectarea **termenului** pentru derularea și încheierea regimului special [...] se sancționează cu amendă în mărime de la 50 000 la 250 000 de lei”*.

În speța de față, încălcarea comisă de Î.C.S. „Strabag” S.R.L. constă tocmai în depășirea **termenului** regimului suspensiv. Dacă instanța dorea cu tot dinadinsul să aplice retroactiv noul Cod vamal ca „lege mai blândă”, ea era obligată să aplice sancțiunea fixă de la alin. (2) (care poate ajunge la 250 000 lei pentru fiecare din

cele 6 încălcări), și nu amenda procentuală de la alin. (1) destinată altor tipuri de încălcări de condiții.

În lumina celor expuse supra, Completul judiciar conchide că, individualizarea sancțiunilor în deciziile nr. ***** și***** s-a efectuat cu respectarea strictă a marjei stabilite de legiuitor în articolul 232 alin. (1) lit. a) din Codul vamal (40% - 100%). Proporția de 80% și 90% a fost justificată temeinic de organul vamal prin prisma pluralității de încălcări concomitente comise de către reclamant (6 autorizații încălcate simultan), element ce constituie o circumstanță agravantă substanțială.

În concluzie, Completul judiciar reține că, Deciziile Biroului Vamal Centru asupra cazurilor de contravenție vamală din 17.06.2022 cu nr. *****, *****, *****, *****, *****, ***** **și***** , precum și Hotărârea Aparatului Central al Serviciului Vamal nr. ***** **din 28.07.2022** sunt **legale și întemeiate.**

Faptele de depășire a termenelor regimului vamal suspensiv au fost constatate în mod cert, constituind încălcări clare ale reglementărilor vamale aplicabile la momentul comiterii lor.

Toate deciziile de sancționare menționate întrunesc cumulativ și integral condițiile de formă și structură strict prevăzute sub sancțiunea nulității de art. 268 alin. (5) din Codul vamal.

Reducerea sau plafonarea sancțiunilor solicitată de Î.C.S. „Strabag" S.R.L. prin prisma noului Cod vamal (intrat în vigoare la 01.01.2024) sau a normelor generale din Codul contravențional nu poate fi reținută în speță. Răspunderea materială a persoanei juridice în acest caz este guvernată strict și exclusiv de normele speciale ale art. 231 pct. 5) și art. 232 alin. (1) lit. a) din Codul vamal în vigoare la data emiterii actelor, amenzile aplicate încadrându-se perfect în marjele stabilite de legiuitor.

Prin urmare, actele de sancționare emise de Serviciul Vamal reflectă aplicarea corectă a legii speciale și trebuie menținute integral în vigoare, iar acțiunea Î.C.S. „Strabag" S.R.L. urmează a fi respinsă în totalitate.

În concluzie, Completul judiciar constată că hotărârea instanței de fond a fost adoptată prin aplicarea eronată a normelor de drept procedural și material în raport cu circumstanțele de fapt ale cauzei, considerent din care apelul declarat de Serviciul Vamal (Biroul Vamal Centru), se va admite. Se va casa hotărîrea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 28 noiembrie 2024, și se va emite o decizie nouă potrivit căreia acțiunea în contencios administrativ depusă de Î.C.S. „Strabag" S.R.L. împotriva Serviciului Vamal, Biroului Vamal Centru cu privire la anularea actelor administrative individuale defavorabile, se va respinge.

Cercetând cu maximă diligență materialul probator prezentat în raport cu starea de fapt reținută la caz, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Centru notează că

dosarul nu conţine vre-un element susceptibil să o facă să ajungă la o altă concluzie în prezenta cauză.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin (1) lit. c) Cod administrativ, art. 389-390 CPC, Completul de Contencios Administrativ din cadrul Colegiului Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al Curţii de Apel Centru

D E C I D E :

Apelul declarat de Serviciul Vamal (Biroul Vamal Centru), ***se admite.***

Se casează hotărîrea Judecătoriei Chişinău (sediul Rîşcani) din 28 noiembrie 2024, ***şi se emite o decizie nouă potrivit căreia***:

Acțiunea în contencios administrativ depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „Strabag" SRL împotriva Serviciului Vamal, Biroului Vamal Centru cu privire la anularea actelor administrative individuale defavorabile, ***se respinge.***

Decizia este executorie de la emitere, însă poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie.

Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni.

Președintele completului,

Judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Ghedrovici Nicolae

Bostan Angela